

Helsinki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Toiminta- kertomus 2023

Helsinki

Julkaisija

Helsingin kaupunki

Suunnittelu ja taitto

Valve Branding Oy

Kuvat

Helsingin kaupungin aineistopankki
ja MyHelsinki-materiaalipankki

Kannen kuva

Helsingin kaupunki / Suvi-Tuuli Kankaanpää.
Myllypuron kirjasto

© Helsingin kaupunki 2024

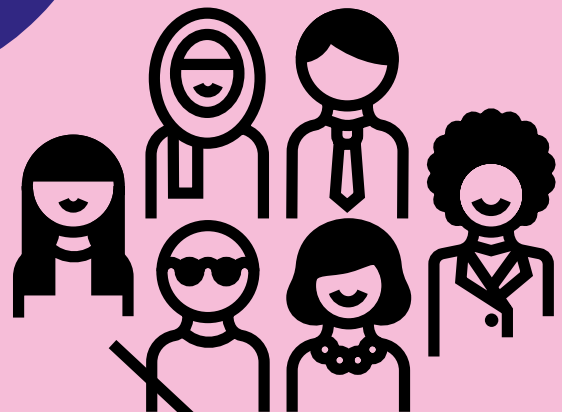
Sisällysluettelo

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialasta lyhyesti	4
Toimialajohtajan katsaus	8
Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	12
Ympäristötavoitteet ja toimet	18
Palvelutoiminnan toteutuminen	20
Kirjastokäyntien määrä nousi yli 20 prosenttia	20
Runsas kulttuuritarjonta toi eloa ja iloa keskustaan ja ympäri kaupungin	24
Liikuntapalveluissa valmisteltiin vuoteen 2033 saakka ulottuvaa visiota	38
Kasvokkaiset kohtaamiset ja vertaisten tapaaminen erityisessä arvossa korona vuosien jälkeen	44
Media teki palvelujamme tunnetuksi – sosiaalisen median merkitys kasvussa	52
Hallinto	56
Talouskatsaus	64
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja sen jaostojen toiminta	68

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialasta lyhyesti

Me kuvalaiset

	Määrä- aikaiset 2023	Vakinaiset 2023	Kaikki 2023	Kaikki 2022
Kirjasto	75	424	499	497
Kulttuuri	59	236	295	372
Liikunta	108	370	478	486
Nuoriso	151	255	406	395
Hallinto	42	140	182	167
Yhteensä	437	1 429	1 866	1 917

Arvot

- Osallisuus
- Vaikuttavuus
- Yhdenvertaisuus

Toiminta-ajatus

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ylläpitää ja parantaa eri-ikäisten helsinkiläisten mahdollisuuksia henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, sivistymiseen sekä aktiiviseen

kansalaisuuteen ja tukee Helsingin elinvoimaisuutta. Toimiala vastaa kirjastoaineistosta, museo- ja taidemuseokokoelmista sekä kulttuuriperinnön ylläpitämisestä.

Se huolehtii kulttuuriympäristön vaalimiseen liittyvistä viranomais-tehtävistä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toimii kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan alaisuudessa.

Numerot kertovat

Palvelumme 2023

 37
kirjastoa

 5
museota

 8
kulttuuri-
keskusta

 70
nuorisotilaa

 9 000
taideteosta

 1 000 000
Helsinki-valokuvaa

 800
liikunta-
paikkaa

 150
ulko-
kuntosalia

 4 000
venepaikkaa

 5 000
hehtaaria ulkoilualueita

Yhteensä 25,5 milj.
asiakaskäyntiä (vuonna 2022 yht. 21,8 milj.)

21 milj.
käyntiä palveluissa
(vuonna 2022 yht. 17,9 milj.)

4,5 milj.
digikokemusta
(vuonna 2022 yht. 3,9 milj.)

Toimialan tulos

Tulot ..... **37,1 milj. euroa**
Menot ..... **260,3 milj. euroa**
Kate ..... **- 223,2 milj. euroa**

Myönnetyt avustukset

Kansalaistoiminnan tukeminen

Yhteensä
29,2 milj. euroa

	TB 2023	TP 2023	TB 2022	TP 2022
	1 000 €			
Kulttuuripalvelu- kokonaisuus	17 120	17 112	17 018	17 030
Liikuntapalvelu- kokonaisuus	8 371	8 385	8 371	8 399
Nuorisopalvelu- kokonaisuus	2 751	2 743	2 735	2 723
Yhteensä	28 242	28 240	28 124	28 152

Liikunta

Yhteensä 15,9 milj. euroa

Toimijat	Avustus 2023 / milj. euroa	Avustus 2022 / milj. euroa
Stadion-säätiö	7,0	6,1
Urheiluhallit Oy	4,0	4,0
Vuosaaren urheilutalo	2,1	2,3
Jääkentäsäätiö	1,3	1,3
Mäkelänrinteen uintikeskus	0,7	0,6
Urhea-säätiö	0,3	0,2
Helsinki Stadion Oy	0,2	0,3
muut toimijat	0,2	0,2
Yhteensä	15,9	15,1

Kulttuuri

Yhteensä 29,2 milj. euroa

Toimijat	Avustus 2023 / milj. euroa	Avustus 2022 / milj. euro
Helsingin teatterisäätiö sr	13,4	13,6
HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr	6,4	0
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr	4,7	4,6
Suomen Kansallisooppera- ja balettisäätiö sr	3,7	3,7
Uuden musiikin orkesterin säätiö (UMO)	0,9	8,2
Suomen urheilumuseosäätiö	0,1	0,9
Yhteensä	29,29	22,8

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan organisaatio

31.12.2023

Kuva: Jussi Hellsten

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Toimialajohtaja, vs. **Kirsti Laine-Hendolin**

Kirjasto

Kirjastopalvelujen johtaja
Katri Vääntinen

Aluekirjastopalvelut
Keskustakirjasto Oodi
Kirjastoverkon yhteiset palvelut
Valtakunnalliset kehittämispalvelut

Kulttuuri

Kulttuuri-johtaja
Mari Männistö

Kaupunginmuseo
Kaupunginorkesteri
Kulttuurikeskukset
Kulttuurin edistäminen

Liikunta

Liikunta-johtaja
Tarja Loikkanen

Liikkumisen edistäminen -yksikkö
Liikuntaan aktivointi
Liikuntapaikat
Ulkoilupalvelut

Nuoriso

Nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Itäinen nuorisotyö
Läntinen nuorisotyö
Pohjoinen nuorisotyö

Hallinto

Hallintojohtaja, vs. **Petteri Huurre**

Keskitetetyt hyvinvoinnin edistämisen palvelut -yksikkö

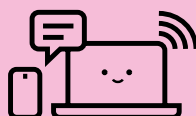
Hallintopalvelut

Päätöksenteon tuki-yksikkö
Yleiset toimistopalvelut -yksikkö

Henkilöstöpalvelut

Työnantaja-palvelut

Kehittämis- ja digitaalisuorituspalvelut

Kehittämissyksikkö
Digitaalisuoritus-kehitys-yksikkö
Digitaaliset palvelut -yksikkö

Talous- ja suunnittelu-palvelut

Suunnittelu-yksikkö
Talouspalvelu-yksikkö
Tilapalvelu-yksikkö

Viestintä- ja markkinointipalvelut

Asiakkuudet ja vuorovaikutus -yksikkö
Markkinointi-yksikkö
Viestintäyksikkö

Toimiala- johtajan katsaus

**Koronanotkosta
elinvoimaisuuteen
ja tehostamiseen**
Kulttuurin ja vapaa-
ajan toimiala saavutti
ensi kertaa kaikki sille
talousarviossa
asetetut tavoitteet.
Tavoitteista keskeisin
oli saada asiakkaat
palaamaan korona-
vuosien jälkeen
palvelujemme pariin
ja tavoite ylittyi.

Vs. toimialajohtaja Kirsti Laine-Hendolin. Kuvaaja: Kimmo Brandt

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan, eli Kuvan vuoden 2023 painopisteet kiteytettiin toiminnan elinvoimaisuuteen ja toiminnan tehostamiseen. Saavutimme kaikki talousarvioon kirjatut tavoitteet: sitovan taloustavoitteen, sitovat toiminnan tavoitteet sekä muut toiminnan tavoitteet. Pääasiallisena tavoitteena vuonna 2023 oli, että helsinkiläiset löytävät takaisin toimialan laadukkaiden palveluiden pariin koronanotkahduksen jälkeen. Kaikkein tärkeimmiksi kohderyhmiksi valikoitiin ikäihmiset sekä lapset ja nuoret.

Nämä kaksi ikäryhmää näkyivät Kuvan tekemisessä aivan konkreettisesti. Helmikuun alussa avasimme esimerkiksi ikäihmisille kohdennetun internet-sivuston, jonne on koottu tieto kaikista toimialan heille tuottamista palveluista. Nuorille julkaisimme kaikki harrastukset yhdestä paikasta tarjoavan harrastukset.hel.fi -sivuston sekä kaikki nuorille avoimet työpaikat kokoava Nuorten.hel.fi -sivuston. Toimialamme on itse suuri nuorten työllistäjä ja näin myös ensimmäisten työkokemuksen tarjoaja. Kesällä 2023 meillä oli noin 600 kesätyöntekijää, joista suurin osa työskenteli liikunta- ja nuorisopalvelukokonaisuuksissa.

Erityisesti ikäihmisten sekä lasten ja nuorten painotus näkyi vuonna 2023 myös ns. koronapalautumisen määrärahan kohdennuksissa.

Määrärahaa käytettiin vuosien 2022 ja 2023 aikana yhteensä 8,8 miljoonaa euroa, painotuksen ollessa vuoden 2023 tekemisessä. Määrärahan käytöstä tehdyn vaikutuksenarvioinnin mukaan onnistuimme kohdentamaan sen oikein. Uusia toimintamuotoja, tukea ja avustuksia suunnattiin erityisesti lasten, nuorten ja ikäihmisten palveluihin ja koronasta suuresti kärsineiden kulttuuripalvelujen tuottajien tukemiseen.

Katse pitkällä tulevaisuudessa - yhdessä helsinkiläisten kanssa

Kulttuurikeskusten visiotyön käynnistimme lokakuussa. Visiotyössä Kanneltalon, Malmitalon, Stoaan ja Vuotalon palvelut päivitetään yhdessä asukkaiden ja kuvalaisten kanssa vastaamaan nykytarpeita. Tämän lisäksi teimme visiotyötä osallistavasti myös liikuntapalvelukokonaisuudessa ja kirjastopalvelukokonaisuudessa.

Palveluverkkomme suunnittelun kehittäminen oli yksi keskeisistä tavoitteistamme. Tähtäimessä on, että teemme palveluverkon pitkän tähtäimen suunnittelua aiempaa tietoperustaisemmin. Loppuvuodesta valmistui palveluverkkosuunnittelua tukeva Power BI -tietonäkymä. Tietonäkymän avulla on esimerkiksi mahdollista

tarkastella, miten palvelujemme sijoittuminen täyttää ns. vartin kaupungin tavoitteen, eli palvelumme ovat asukkaiden helposti saavutettavissa kävellen, pyörällä tai joukkoliikenteellä. Tietonäkymän valmistelu jatkuu pilotin jälkeen ja laajempi tietopohjan kehittämistyö jatkuu vuonna 2024.

Kaupunki uudistaa helsinkiläisten suosikkipaikkoihin lukeutuvan Yrjönkadun uimahallin lähivuosina. Perusparannushanketta suunniteltaessa pilotoimme toimialamme uutta tilasuunnitteluhankkeiden osallisuuden ja palvelumuotoilun prosessimallia. Lopputulosta pidämme onnistuneena ja rohkaisevana.

Helsingin kaupungin osallistuvan budjetoinnin kolmas kierros käynnistyi lokakuussa. Kaupunkilaisilta tuli yhteensä 1 626 toivetta siitä miten tarkoitukseen varatut 8,8 miljoonaa euroa tulisi käyttää. Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluihin liittyviä ehdotuksia tuli noin 450 kappaletta ja eniten niitä tuli liikuntapalveluihin liittyen.

Hienoja tunnustuksia erinomaisesta työstä

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi marraskuussa Helsingin kaupungin liikuntapalveluille kaksi palkintoa. Piikkarit-palkinto myönnettiin liikunnan sukupuolten

välisen tasa-arvon ja moniarvoisuuden edistämisestä ja Liikkuva aikuinen -palkinto henkilöstön liikkumisen edistämiseksi tehdystä työstä.

Nuorisopalvelukokonaisuuden Kesäseteli puolestaan valittiin vuoden vastuullisimmaksi julkishallinnon digiteoksi. Kilpailun järjesti IT-palveluyritys Atea Finland. Kesäseteli on helpottanut helsinkiläisten nuorten kesätöiden saantia vuodesta 2015 lähtien. Kesäseteli-prosessi digitalisoitiin, ja se innosti työnantajia palkkaamaan aiempaa enemmän kesäapua, mikä puolestaan helpotti nuorten kesätöiden hakua. Se tehosti myös huomattavasti kaupungin omaa toimintaa.

Tripadvisor puolestaan palkitsi Helsingin kaupungin museon Travellers' Choice 2023 -palkinnolla museoiden kategoriassa. Palkinnon saa, kun saa jatkuvasti erinomaisia arvioita matkailijoilta Tripadvisor-sivustolla. Palkinnon merkitystä korostaa se, että voittajat ovat maailmanlaajuisesti 10 parhaan prosentin joukossa Tripadvisorissa olevista kohteista.

Arvovaltaista huomiota liikkumisen edistämiseen saatiin elokuun lopulla, kun tasavallan presidentti Sauli Niinistö täytti 75 vuotta. Juhlapäivänsä kunniaksi hän haastoi kaikki suomalaiset liikkumaan Töölönlahdella.

Henkilöstön hyvinvointi keskiössä

Talon sisällä vuoden suurin kohokohta oli, kun järjestimme kautta aikain ensimmäisen työhyvinvointipäivän koko toimialan henkilöstölle. Elokuussa Töölön kisahallille kokoontui lähes 700 kuvalaista kaikista palvelukokonaisuuksista oppimaan ja jakamaan tietoa työhyvinvoinnista sekä kiertämään infopisteillä, joilla jaettiin esimerkiksi työhyvinvointiin liittyviä vinkkejä.

Henkilökuntamme on ahkeraa vastaamaan henkilöstökokemuksista mittavaan kyselyihin. Vuonna 2023 oli vuorossa kaupungin oma Fiilari-kysely. Vastausprosentti Kuvassa oli 75, kun koko kaupungin vastaava luku oli 69. Eniten parannusta koko Kuvan tasolla on tapahtunut Esihenkilön tuki kehittämiseen -osiossa (arvosana nyt 7,3, aiemmin 6,9) ja Toimeenpanokyvyyssä (arvosana nyt 7,6, aiemmin 7,3). Eniten laskua tapahtui Strategian tunteminen -osiossa (arvosana nyt 6,5, aiemmin 7,6) verrattuna edelliseen mittaustaakseen. Tämän osion tulos on samansuuntainen muillakin toimialoilla. Fiilarin tuloksia ja niistä nousevia kehityskohteita käytiin jo vuoden 2023 aikana läpi kaikissa työhynteisöissä ja työskentely nostojen pohjalta jatkuu vuonna 2024.

Ylimmässä johdossa muutosten vuosi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuosi 2023 oli erityisesti ylimmässä johdossa muutosten vuosi. Toimialajohtajana toimialan alusta lukien toiminut Tommi Laitio jatkoi kahden vuoden virkavapaataan ja toimi tutkijana Yhdysvalloissa Johns Hopkinsin yliopistossa. Laition viransijaisena alkuvuodesta 2022 lukien toiminut Laura Aalto puolestaan siirtyi elokuun alussa kaupungin palveluksesta Aalto-yliopiston viestintäjohtajaksi. Toimialajohtajan viransijaisena loppuvuoden 2023 ajan toimi toimialan hallintojohtaja Kirsti Laine-Hendolin. Uuden seitsemänvuotisen virkakauden toimialajohtaja aloitti Juha Ahonen 1.1.2024.

Kirsti Laine-Hendolin
vs. toimialajohtaja 1.8.–31.12.2023

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vuodeksi 2023 meille oli asetettu kaksi sitovaa tavoitetta. Ne liittyivät toimintamme elinvoimaisuuden turvaamiseen ja sen tehostamiseen. Molemmat tavoitteet saavutimme. Myös neljä muuta kaupunki-yhteistä tavoitetta saavutimme.

Palvelujen kysyntä elpyi koronapandemian jäätyä taakse ja se näkyi muun muassa keskustakirjasto Oodissa.
Kuva: Daniel Leiviskä

Käytikertatavoite ylittyi ja palveluja tuotettiin edullisesti

Toiminnan elinvoimaisuuden turvaaminen oli toinen meille asetetuista sitovista tavoitteista. Elinvoimaisuutta turvasimme tuottamiemme palveluiden vakauttamisella ja yhteensovittamalla palvelujen määrä, laatu ja resurssit toisiinsa. Jatkoimme palvelustrategioiden toimeenpanoa ja pyrimme parantamaan sekä asiakaskokemusta että henkilöstön hyvinvointia erilaisin toimenpitein. Vahvistimme tietojohtamisen kyvykkyyttä ja osaamisen kehittämistä ajatuksena edistää palvelujen kohdentamista ja vetovoimaisuutta.

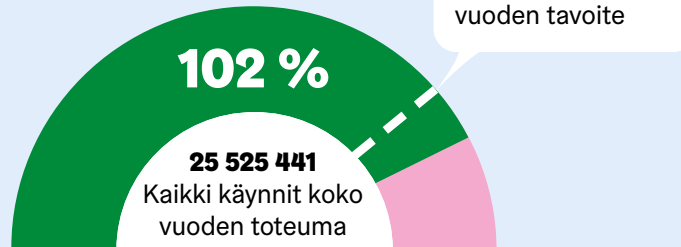
Tavoitteen toteutumista mitattiin fyysisten ja digitaalisten käytikertojen yhteenlasketulla määrällä. Tavoitteeksi oli asetettu 23 000 000 käytikertaa. Tavoite ylittyi selvästi, sillä toteuma oli 25 525 441 käytikertaa (vuonna 2022 22,3 milj.).

Sekä fyysisten että digitaalisten käytikertojen määrä ylitti niille asetetun tavoitteen. Hyvää tulosta selittää muun muassa se, että koronapandemian on jäänyt taakse ja sen myötä toimialan palvelujen kysyntä elpyi. Myös matkailijoiden määrä kasvoi, mikä näkyi erityisesti museoissa, keskustakirjasto Oodissa ja Rastilan leirintäalueella. Fyysisiä käytikertoja kertyi lähes yhtä paljon kuin koronapandemiaa edeltävinä vuosina. Vuonna 2019 niitä kirjattiin 21 096 545, ja vuonna 2023 niitä kertyi 21 017 083 (vuonna 2022 18 milj.), eli selkeästi enemmän kuin tavoite oli, eli 19 027 000 käytikertaa.

Uudistimme digitaalisten käytikertojen määritelmän vuonna 2022, joten niiden suhteen ei vertailua koronapandemiaa edeltävään aikaan voi tehdä. Käytikertojen määrä 4 508 358 ylitti sekin reippaasti asetetun tavoitteen, joka oli 3 973 000 käytikertaa.

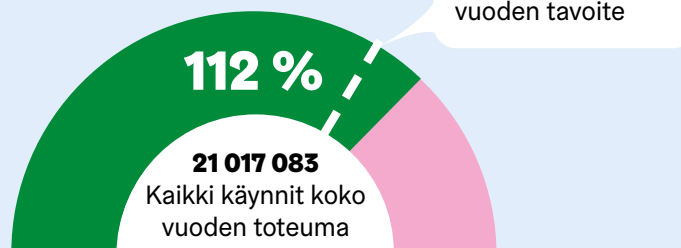
Toimialan käytikerrat yhteensä

Toteuma/tavoite 1–12/2023
kaikki palvelukokonaisuudet

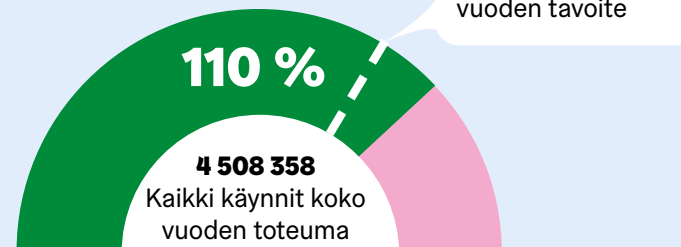
Toimialan fyysiset käytikerrat yhteensä

Toteuma/tavoite 1–12/2023
kaikki palvelukokonaisuudet

Toimialan digitaaliset käytikerrat yhteensä

Toteuma/tavoite 1–12/2023
kaikki palvelukokonaisuudet

Keskustakirjasto Oodi. Kuva: Tuomas Uusheimo

Toimintaa tehostimme tavoitteen edellyttämällä tavalla

Toiminnan tehostaminen oli toinen sitovista tavoitteista. Se tarkoitti jatkuvaa arviointia asiakastarpeista, palvelutuotannon tavoista sekä investointeja työhyvinvointiin ja johtamiseen. Kehitimme palvelujen hinnoittelua tulonkannon varmistamiseksi. Palvelujen saavutetta-

vuutta ja tehostamista edistimme isoilla digitalisaatiomuutoshankkeilla, kuten uudistamalla toimialan ulkoisia verkkosivuja ja kirjaston digiperustaa sekä suunnittelemalla työkalua, jolla kulttuuriin liittyvien kurssien ja tapahtumien suunnittelu ja hallinta käy nykyistä helpommin ja kätevämmiin.

Toiminnan tehostumista mitattiin palvelukokonaisuuskohtaisella euromääräisellä yksikkökustan-

nuksella. Mittari huomioi toiminnan tulot ja menot suhteessa aikaansaatuihin suoritteisiin. Näin pyrittiin osoittamaan palvelukokonaisuuksien toiminnan panoksen ja tuotoksen suhdetta.

Kaikille toimialoille oli asetettu lisäksi viiteen eri teemaan liittyvää kaupunkiyhteistä tavoitetta. Myös ne saavutimme.

Palvelukokonaisuus	Tavoitetaso korkeintaan / €	Toteuma 2023 / €	Toteuma 2022 / €
Kirjasto	4,20	3,87	4,47
Kulttuuri	23,15	18,43	21,59
Liikunta	6,82	6,24	6,58
Nuoriso	26,17	23,33	26,66

Kaikkien neljän palvelukokonaisuuden suoritteiden yksikkökustannukset alittivat niille asetetun tavoitetasokaton.

Tässä tavoitteista tarkemmin:

Ikääntyneiden kulttuuri- ja taidetoimintaan osallistumisen ja harrastamisen tukeminen

Tavoitteena oli, että ikääntyneiden kulttuuritoiminnan edistämiseen kohdennetut avustukset on myönnetty vuoden loppuun mennessä.

Avustuksiin käytettävä määräraha oli yhteensä 1 300 000 euroa. Avustettavien hankkeiden tuli edistää yhtä tai useampaa seuraavista tavoitteista: 1) lähialueiden/alueellisen taide- ja kulttuuritoiminnan kehittäminen, 2) digitaalisten / etänä toteutettavien kulttuuritoimintojen kehittäminen, 3) vapaaehtoistoiminnan ja vertaistuen kehittäminen, 4) taide- ja kulttuuritoimijoiden osaamisen kehittäminen ja uusien työtapojen / rakenteiden luominen. Avustushakemuksia saapui määrärahaan mennessä yhteensä 53 kappaletta. Päätöksen ajettavista avustuksista teki kulttuuri- ja kirjastojaosto 18.4.2023, ja avustusta myönnettiin 29 hakijalle.

Hakijat ehdottivat muun muassa ikäihmisten tanssi-, teatteri-, sirkus- ja kuvataideryhmien järjestämistä, ammattilaisten ja ikäihmisten yhteisen kuoro- ja tanssiteoksen toteuttamista ja vapaaehtoisten kouluttamista toteuttamaan kukkasidontatyöpajoja ikääntyneille. Lisäksi ehdotettiin osallistavan taiteen viemistä ikääntyneiden koteihin ja taloyhtiöihin sekä vuorovaikutteisten etäsisältöjen toteuttamista.

Liikunnan kurssitoiminnan täyttöasteen ja osallistujamäärän kasvattaminen

Tavoittelimme liikunnan kurssitoiminnassa 90 % täyttöastetta, ja tavoite ylitettiin. Kurssien täyttöaste oli 91,8 %. Kävijämäärätavoite oli 145 000 kävijää ja tulos saavutettiin rimaa hipoen; se oli 145 007. Tavoitteeseen pääsemistä vauhditettiin ikäihmisten palvelu-

jen markkinointikampanjalla, joka näkyi katukuvassa pitkin syksyä. Kulttuurin ja vapaa-ajan tarjonta koottiin lisäksi lehtiseen, jonka levikki oli 192 000 kappaletta ja jota jaettiin esimerkiksi toimialan toimipisteissä.

Palvelutuotannon täydentäminen laadukkailla etäpalveluilla yhteistyössä toimialojen, yhdistysten ja järjestöjen kanssa

Tavoitteena oli kasvattaa digisisältöjen määrää 20 % suuremmaksi kuin edellisvuonna eli tavoitteena oli 66 digisisältöä.

Työ ikääntyneiden etäpalvelujen kehittämiseksi alkoi keväällä 2021. Työtä tehtiin kaupunkiyhteisesti mm. sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sekä Palvelukeskus Helsingin kanssa. Yhteisten työtapojen ja koulutusten avulla kehitimme toimintatapoja sekä lisäsimme palvelutuotantoa.

Lanseerasimme ikäihmisille digialusta Lämpöön elokuussa ja se toi odotetun ratkaisun työvälaineiden yhtenäistämiseen. Lämpöössä julkaistiin vuonna 2023 yli 45 kappaletta Helsingin kaupungin sekä kaupungin tukemien toimijoiden tuottamia kulttuurisisältöjä. Liikuntavideoita ja -hetkiä julkaistiin sekä Yle Areenassa että Teamsissä yhteensä liki 50 kappaletta.

Ikäihmisten hyvinvointia tukeva kaupunkitasoinen verkkosivuston julkaiseminen

Ikääntyneiden etäpalveluiden kehittämisessä keskeisimmät haasteet liittyivät viestintään ja tiedon pirstaloitumiseen. Ikääntyneille tarkoitettua verkkosivustoa aloimme rakentaa vuonna 2022 ja ikääntyneiden kulttuuri ja vapaa-aika-sivusto saatiin valmiiksi tammikuussa 2023.

Se kokoaa ikääntyneille suunnatun vapaa-ajan tarjonnan yhteen sekä innostaa ja auttaa liikkeelle lähtemisessä. Sivusto ohjaa käyttäjän

hakemaan tietoa myös muilta hel.fi-sivustoilta.

Yhteistyötä toimialojen kesken

Kaikilla toimialoilla tehtiin ikääntyneille tarkoitettuihin palveluihin liittyviä toimenpiteitä. Työväenopiston ja Arbiksen ikääntyneille suunnattujen liikunta- ja tanssikurssien määrä ja prosentuaalinen osuus kurssitoiminnasta kasvoivat. Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut saavuttivat tavoitteensa, jonka mukaisesti 70 prosentilla asiakkaista oli käytössä liikkumissopimus. Lisäksi noin 250 liikkumissopimuksen parissa työskentelevää sosiaali- ja terveystoimialan ammattilista henkilöä osallistui aihetta käsitteleviin koulutuksiin. Seniori-info toteutti palveluneuvonnassaan yli 2 000 liikkumiseen ja liikuntaan kannustavaa ohjausta. Kaupunkiympäristön toimiala alkoi laatia kävelyyn liittyvää suunniteluohjetta. Kaupunginkanslia kehitti digitukipalvelua yhteistyössä kirjaston, palvelukeskusten, asukastalojen ja Helsinki-infon kanssa.

Liikuntapalvelukokonaisuus jatkoi yhteistyötä ikääntyneiden liikuntapalveluiden kehittämisessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla toimivan työväenopiston, sosiaali- ja terveystoimialan palvelukeskusten ja kaupunkikonserniyhtiö Urheiluhallit Oy:n kanssa. Neljän palvelutuottajan mahdollistamana saavutettiin yhteensä 287 495 ohjatun liikunnan ja yli 550 000 omaehtoisen liikunnan käyntikertaa. Liikuntapalveluiden järjestämät kävelyt kymmenessä kirjastossa tavoittivat yli 1 300 ikäihmistä ja yli 120 ikäihmistä koulutettiin vertaissohjaajiksi.

Parannetaan mielen hyvinvoinnin varhaista tukea lasten ja nuorten arjessa

Toimialalla otettiin käyttöön Common Approach -malli (myöhemmin Hyvä-malli), joka helpottaa eri ammattiryhmien, lasten ja nuorten sekä perheiden välistä

Rastilan leirintäalue.
Kuva: Maarit Hohteri

vuorovaikutusta ja auttaa toimijoita löytämään yhteisen kielen sekä näkemään kokonaisvaltaisemman hyvinvointikuvan. Lasten ja nuorten ohjaustyössä olevia koulutettiin mallin käyttöönottoon eri keinoin: päivän mittaisin lähikoulutuksin, verkon ja lähikoulutuksen yhdistelmänä ja keväällä aloitettuna verkkokoulutuksina. Koulutukseen osallistui 242 työntekijää, kun tavoitteena oli 130 koulutukseen osallistujaa.

[Parannetaan turvallisuuden tunnetta kaupunki uudistusalueilla kaupunkiympäristöä ja palveluita kehittämällä](#)

Tavoitteena oli toteuttaa toimialayhteinen sujuvan tilavarauspalve-

lun pilotti yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Tarkoituksenamme oli rakentaa toimintamalli kaupunkiyhteiseen tilavaraukokonaisuuteen. Halusimme selkiyttää tilavarausprosesseja pilottialueen kolmessa toimipaikassa sekä kartoittaa lukitusratkaisut ja järjestelmäintegraation toteuttamisvaihtoehdot.

Toimipaikoiksi valitsimme Malminkartanon harrastushallin, Kanneltalon nuorisotalon, kirjaston, työväenopiston ja kulttuuritalon sekä Leikkipuisto Kannelmäen.

Työn aloitimme tekemällä tilavarausprosessien nykytilaa koskeva selvityksen ja laatimalla avaim-

tonta kulkua koskevan tavoiteprosessin. Tunnistimme tilakuvausten, ennakkotiedon, virtuaalisen tilaperehdyksen ja tilojen opasteiden vaatimukset ja toteutimme tilaperehdyksivideoista ensimmäisen version. Otimme tarkastelun kohteeksi tilavaraukseen liittyvät palvelusopimukset ja tunnistimme kehityskohdat.

[Käyttötalouden tuottavuus](#)

Käyttötalouden tuottavuus oli kaupunkiyhteisenä tavoitteena ja valitsimme sen toimialan toiseksi sitovaksi toiminnan tavoitteeksi. Tuottavuutta seurattiin palvelukokonaisuuskohtaisilla yksikkökustannuksilla (kts. edellä sitovat toiminnan tavoitteet).

Ympäristö- tavoitteet ja toimet

Toimialalla on sertifioidut ympäristöjärjestelmät käytössä kaupunginkirjaston, nuorison ja liikunnan palvelukokonaisuuksilla sekä museoilla. Vuoden 2023 aikana kulttuuripalvelut aloitti ympäristöjärjestelmätyön.

Vuonna 2023 toimialalla oli sertifioitua ympäristöjärjestelmät käytössä kaupunginkirjaston, nuorison ja liikunnan palvelukokonaisuuksilla, sekä museoilla. Vuoden 2023 aikana kulttuuripalvelut aloittivat ympäristöjärjestelmätyön.

Toimialalla on yhteinen ympäristöryhmä ja palveluilla oli yhteensä yli sata nimettyä ekotukihenkilöä, joista useat osallistuivat vuoden aikana erilaisiin kaupungin henkilökunnalle suunnattuihin ympäristöasioiden koulutuksiin, tapaamisiin, tietoisuuteen tai tutustumiskäynteihin.

Nuorisopalvelut ja kaupunginkirjasto sekä pienemmässä määrin myös muut palvelukokonaisuudet järjestivät vuoden 2023 aikana asiakkaille ja kaupunkilaisille suunnattuna erilaista ympäristötietoisuuteen liittyvää toimintaa, tapahtumia, näyttelyitä, kampanjoita ja tiedotusta yhdessä muiden toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Kaupunginkirjasto on myös omistajana valtakunnallisessa Kirjastojen ympäristötyö näyväksi ja teräväksi - hankkeessa.

Henkilökuntaamme osallistui ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen keskittyvän kaupunkitasoisen työryhmän työskentelyyn.

Energiankulutus laski hieman

Toteutimme eri toimipisteissä monenlaisia energiansäästötoimenpiteitä: paransimme lämmitys- ja talotekniikkaa, vedenkäsittelylaitteistoja ja uusimme

ulkoalueiden sekä kiinteistöjen sisätilojen valaistusta ja valaistuksenohjausta. Lisäksi toimitilojen laitteita ja keittiökalusteita uusittiin energiatehokkaammiksi. Toimialan koko energiankulutus laski hieman vuoteen 2022 verrattuna.

Kestävien liikkumismuotojen käyttöä edistimme parantamalla jalankulun ja pyöräilyn mahdollisuuksia. Teimme myös selvitys- ja suunnittelutyötä, jotta saisimme henkilöstön ja asiakkaiden käyttöön tarkoitettuja pyöräpysäköintialueita toimialan toimipisteisiin. Hankimme aiempaa laajemmin vastuullisia ja ympäristöystävällisiä tuotteita, kuten sähkökäyttöisiä sekä aiempaa vähäpäästöisempiä ajoneuvoja ja työkoneita.

Vieraslajeja poistettiin ja rantoja siivottiin

Toimialan edustajat olivat mukana toteuttamassa Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen ohjelmaa ja osallistuivat Itämerihaasteeseen liittyvän uuden toimenpideohjelman käynnistyksen valmisteluun.

Näiden ohjelmien osana toteutettiin muun muassa haitallisten vieraslajien poisto- ja torjuntatoimenpiteitä useilla ranta- ja liikunta-alueilla sekä ulkoilusaarilla. Ranta-alueilla siivosimme yhdessä eri asiakasryhmien, yhteistyökumppaneiden ja muiden tahojen kanssa ja osallistuimme eri yhteistyötahojen järjestämiin siivoustalkoisiin.

Henkilöstöä on osallistunut myös luonnonsuojelun alueiden ja suojeltujen luontotyyppien siivous- ja

hoitotöihin. Toimialan edustajia oli mukana kaupungin työryhmissä, joissa aiheena on uusien luonnonsuojelun alueiden perustaminen. Heitä osallistui myös luonnonsuojelun alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmien ohjausryhmien työhön.

Eri yksiköt edistivät kierrätystä ja kiertotaloutta

Edistimme yksiköissämme kalusteiden, koneiden ja laitteiden kierrätystä ja uudelleenkäyttöä sekä osallistuimme rakentamisen maa-ainesten ja materiaalien kiertotaloustoimintahankkeisiin. Kaupunginkirjasto laajensi ja monipuolisti esine- ja tavaralainaus-toimintaansa eri yhteistyötahojen kanssa. Kirjastolla on myös työryhmä, joka kehittää tavaralainausausta. Kirjastoista lainattavista esineistä ja tavaroista tiedotettiin aktiivisesti kirjastojen Helmet-sivuilla.

Liikuntapalvelut ja toimialan tilapalveluyksikkö ovat yhteistyössä Helsingin kaupungin rakentamisen kiertotalousklusterin kanssa tehneet kehitystyötä kierrätysmateriaalista toteutettavan konseptivarastokatkoksen kehittämiseksi liikuntapaikoille. Alkuvuonna 2023 järjestimme yhteistyössä Aalto-yliopiston sekä kaupunkiympäristön toimialan kanssa arkkitehtiopiskelijoille suunnatun konseptivarastokatkoksen suunnittelukilpailun. Kilpailun voittaneen ryhmän kanssa käynnistyi syksyllä ensimmäisen toteutettavan varastorakennuksen suunnittelu.

Palvelutoiminnan toteutuminen

Kirjastokäyntien määrä nousi yli 20 prosenttia

Vuosi 2023 oli Helsingin kaupunginkirjastolle hyvä vuosi. Ylitimme monet asetuista tavoitteista, kun kaupunkilaiset palasivat koronavuosien jälkeen kirjastoihin. Käyntien määrä kasvoi 24 % edellisestä vuodesta.

Erityisesti laajennettu ja uudistettu Myllypuron kirjasto houkutteli paljon kävijöitä. Kuva: Suvi-Tuuli Kankaanpää

Kävijämääriään kasvattivat etenkin laajennusremontin kokenut Myllypuron kirjasto sekä muut Itä-Helsingin kirjastot, joiden kävijöissä oli kasvua yhteensä 31 % edellisvuoteen verrattuna. Myös keskustakirjasto Oodi kasvatti kävijämääräänsä 36 %.

Lainausmäärä nousi kaksi prosenttia, ja asiakkaat tekivät yhteensä 5,1 miljoonaa lainausta vuoden aikana. Merkillepantavaa on lainauksen nousu muiden kuin kotimaankielisten aineistojen kohdalla ja etenkin lasten kokoelmassa. Uusia kirjastokortteja teimme 40 000 kappaletta.

Aloitimme tulevaisuuteen luotaavia hankkeita ja joitakin projekteja saatiin päätökseen. Yksi keskeisimmistä päätökseen saaduista hankkeista oli Kalasataman kirjas-

ton suunnittelutyön valmistuminen. Vuoden loppupuolella valmistauduimme Kalasataman kirjaston, eli kaupunginkirjaston 38. toimipisteen avajaisiin. Uuden kirjaston valmistautumisella vahvistimme lukemisen ja lukutaidon pääkaupungin asemaa entisestään.

Jatkoimme työtä yhteisöohjautuvan asiantuntijaorganisaation vahvistamiseksi.

Digitaalista saavutettavuutta: E-kirjastohanke ja digiperustan uudistus aloitettiin

Helsingin kaupunginkirjasto vetää kansallista E-kirjastohanketta. Loimme yhteistyössä Opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa

perustan Suomen kuntien yhteiselle e-kirjastolle. E-kirjasto tulee Kansalliskirjaston luotsaamana tarjoamaan monipuolisen valikoiman digitaalisia aineistoja ja tekee kirjastopalveluista entistä saavutettavampia ja vastaa digitaalisen aikakauden haasteisiin.

Digiperustan uudistamisprojektin yhteydessä toteutimme Helmet.fi-verkkosivuston päivityksen käyttäen Kansalliskirjaston tarjoamaa Finna-alustaa. Lisäksi käynnistimme uuden, vuonna 2026 käyttöön otettavan kirjastojärjestelmän hankintaprojektin. Hankkeilla varmistamme, että Helsingin kaupunginkirjasto pysyy teknologisen kehityksen kärjessä ja tarjoaa yleisölleen nykyaikaisia ja käyttäjäturvallisia palveluita.

Lukemisen ja lukutaidon edistäminen ykkösasia

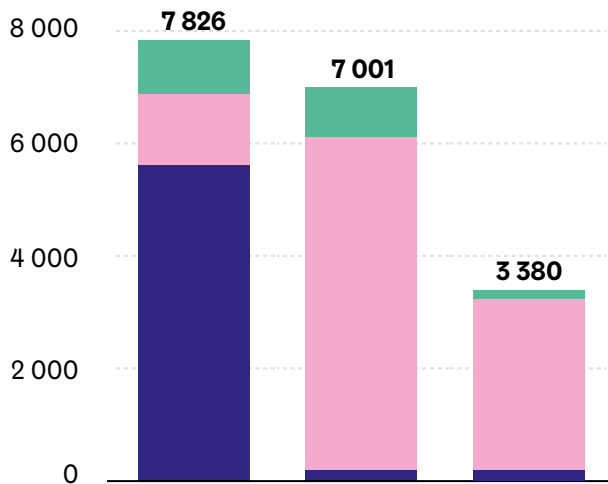
Vuoden aikana panostimme lukemisen edistämiseen ja kulttuurisen osallisuuden vahvistamiseen. Kirjallisuuden talo -hankkeessa tavoitteenamme oli löytää uusia asiakasryhmiä lukemisen ja kirjastopalvelujen pariin. Erityisesti keskityimme saamen- ja vironkielisiin kaupunkilaisiin. Tapahtumakirjastona toimi laajasti kansalaisia tavoittava keskustakirjasto Oodi. Siellä tapahtumia tuotettiin 31 kappaletta, ja etenkin vironkielisen kokoelman ja suomenkielisen runouden lainausluvut nousivat huomattavasti.

Aineistobudjetista kohdensimme suuren osan lasten, nuorten ja monikielisen aineiston saatavuuteen.

Palvelusta vuorovaikutukseen

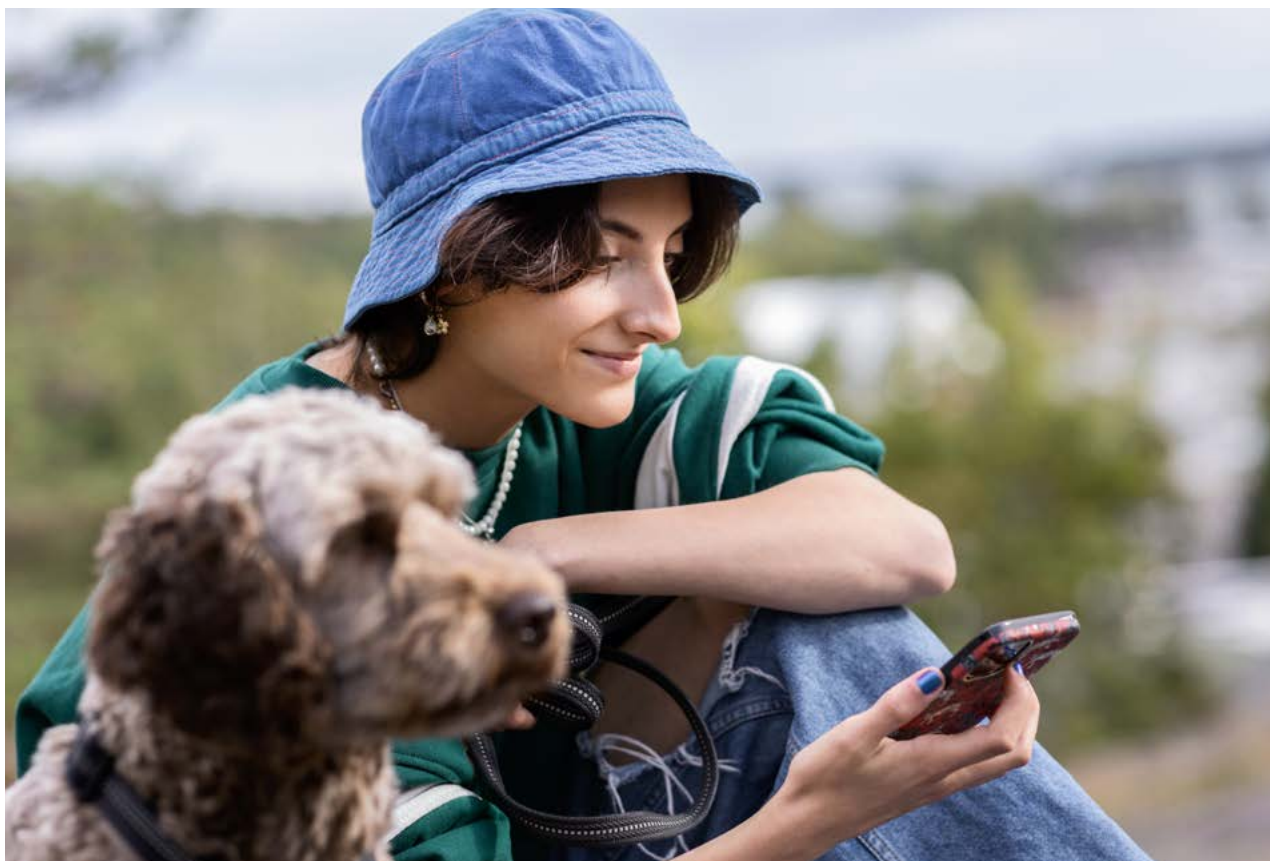
Kirjasto jatkoi aktiivista rooliaan tarjoamalla tiloja kansalaistoinnille, kulttuuritapahtumille ja oppimiselle. Viikin kirjastossa käynnistetty Aktivistidiplomi-kampanja tukee osallistumis- ja

Ryhmäkäynteihin osallistuneet oppilaat

Tapahtuman muoto	1. luokka	3. luokka	7. luokka
● Kirjaston käytön opastus	5 613	185	188
● Vinkkaukset	1 267	5 928	3 046
● Muut	946	888	146
Yhteensä	7 826	7 001	3 380

Kuva: Keksiagency

toimintamahdollisuuksia ja vahvistaa ekososiaalista sivistystä ja ympäristölukutaitoa hausalla ja innovatiivisella tavalla.

Kirjaston tietopalvelun uutta merkitystä pohtiva ryhmä sai työnsä päätökseen. Perinteisen tietopalvelun hiipuessa kirjaston palvelu on muuttunut aikaisempaa monimuotoisemmaksi. Oleellinen oivallus oli, että kirjaston kontekstissa tieto syntyy ennen kaikkea vuorovaikutuksessa. Opastukset, tapahtumat ja kohtaamiset ovat tämän päivän tiedon muodostumisen paikkoja. Tunnistimme disinformaation vastaisen työn kirjaston olennaiseksi tehtäväksi, ja sitäkin voidaan toteuttaa monimuotoisesti ja vuorovaikutuksellisesti.

Oodin lasten ja perheiden alueen uudistus toteutettiin osallistaen. Asiakkaita kuultiin sekä sosiaalisen median välityksellä että haastatteleamalla heitä paikan päällä. Alueelle toivottiin lisää kutsuvia istuma- ja lukupaikkoja, virikkeellisyttä, leikkipaikkoja ja sitä, että alue pysyisi luonteeltaan iloisena ja leikkisänä.

Valtakunnalliset kehittämispalvelut (VAKE)

VAKE:n tuottamassa Kirjastot.fi-palvelukokonaisuudessa korostui kirjastopalveluiden valtakunnallinen kehitys ja saavutettavuus. Suosituimmat palvelut olivat Kysy kirjastonhoitajalta ja Kirjasampo.fi, jotka tarjosivat käyttäjille mahdol-

lisuuden saada vastauksia kysymyksiinsä ja tutkia suomalaisen kirjallisuuden rikkautta. Kysy kirjastonhoitajalta -palvelussa vastattiin yli 10 000 kysymykseen.

Kirjastossa luodattiin tulevaisuuteen

Kuluneena kautena kirjaston johto paneutui määrittelemään suuntaa. Henkilökunta ja sisäiset sidosryhmät osallistuivat Kirjaston suunta-työhön arvioimalla tavoitteita ja ehdottamalla konkreettisia tekoja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Runsas kulttuuritarjonta toi eloa ja iloa keskustaan ja ympäri kaupungin

Kaupungin kulttuuritarjottimella oli makupaloja kaikille. Oli maailman luokan tähtiä, museoiden vetovoimaa ja kesätapahtumia kulttuurikeskusten pihalla. Nuorille tehtiin kulttuuripassi, ikäihmisille ohjelmaa. Osaamista vietiin aina merten taa, kun kaupunginorkesteri vieraili Carnegie Hallissa.

Suosittu Jörn Donner – matkalla 1951-68 -näyttely oli esillä Hakasalmen huvilassa. Kuva: Maija Astikainen

Kaupunginmuseo oli jälleen Suomen museoiden huippua

Helsingin kaupunginmuseo oli koko maan toiseksi suosituin museovierailukohde. Helsingin kaupunginmuseossa, Hakasalmen huvilassa, Ratikkamuseossa ja Ruiskumestarin talossa kirjattiin yhteensä 433 163 käyntiä. Eniten museokäyntejä, 313 071, keräsi Senaatintorin laidalla sijaitseva kaupunginmuseo.

Kaupunginmuseosta tuli vuonna 2023 helsinkiläisvauvojen kulttuurikummi. Kummin roolissa museo järjesti vauvoille ja taape-roille riemukkaita aistityöpajoja ja konsertteja, joiden lisäksi lapsiperheet viihtyivät museon suosituissa Lasten kaupungissa.

- Kaupunginmuseossa nähtiin vuoden 2023 aikana kolme vaihtuvaa näyttelyä; vapaaehtoista seksityötä käsitellyt Horot – seksityöntekijöiden puheenvuoro, kuntosaleille ja kuntosaliharrastajille omistettu Sun Bodi – Kuntosalien hikinen historia sekä moniäänisestä Helsingistä kertonut Being Black – poimintoja afrosuomalaisuudesta.

- Hakasalmen huvilan vetonaulana oli ainutlaatuisista valokuvista postuumisti kuratoitu näyttely Jörn Donner - Matkalla 1951–68. Syksyllä avautunut Katse Helsinkiin – Volker von Boninin valokuvia esittelee helsinkiläisarkea ja kaupunkimiljöötä.
- Ratikkamuseo palveli ympäri vuoden ja kasvatti suosiotaan koulujen vierailukohteena. Ruiskumestarin talo oli avoinna kesäkaudella, ja lisäksi Ruiskumestarin talo tarjosi kävijöille joulutunnelmaa. Työväen asuntomuseo oli suljettu peruskorjauksen vuoksi.

Kuuden museon elämyskierroksella oli tarjolla monenlaista ohjelmaa. Kuva: Maija Astikainen

Kuusi museota toi eloa keskelle pimeintä marraskuuta

Kaupungin keskustan elinvoimaisuutta vahvistettiin Kuuden museon elämyskierroksella, joka oli jatkumoa vuonna 2022 pilotoitulle konseptille. Marraskuisessa tapahtumassa mukana olivat Designmuseo, Hakasalmen huvilan, HAM, Helsingin kaupunginmuseo, Helsingin Taidehalli ja Suomen valokuvataiteen museon K1-galleria. Näyttelyihin tutustumisen ohessa yleisö pääsi nauttimaan monipuolisesta esittävän taiteen ohjelmasta, joka työllisti 28 taide- ja kulttuurikentän toimijaa. Elämyskierros keräsi noin 2 000 kävijää.

Kulttuurikeskukset tarjosivat ohjelmaa ja tapahtumia kaupunkilaisten kotikulmilla

Malmitalon tapahtumakesä veti väkeä

Malmitalo järjesti jälleen Malmin tapahtumakesän Ala-Malmin puistossa. Tapahtuma keräsi huikeat 7 300 käyntikertaa. Tavoitteena on uudistaa puisto tapahtumakäyttöön ja kaikkien kaupunkilaisten kesäiseksi keitaaksi. Tapahtumakesästä koostettiin laaja havainnointiraportti, jota hyödynnetään puiston perusparannuksen ja tapahtumatoiminnan jatkokehittämisessä sekä toteutuksessa.

Malmitalon ohjelmistossa painottuivat edelleen rytmimusiikki, elokuvat ja taidekasvatus. Nuorten tuottama Cosplay-tapahtuma innosti 500 nuorta paikalle. Suosittu vauvojen ja taaperoiden oma festivaali Vaippakansan karnevaali keräsi 1 136 käyntiä ja monikulttuurinen lasten ja perheiden festivaali Kolibri 500 käyntiä. Toimintavuosi päättyi Malmitalon joulutapahtumaa, johon osallistui 3 200 ihmistä. Toimintavuoden kokonaiskäyntimäärä on 70 000.

Malmitalon tapahtumakesä oli jälleen suosittu.
Ohjelmaa oli sekä lapsille että aikuisille.
Kuva Katja Tähjä.

Stoassa musiikki ja itähelsinkiläisyys löivät kättä - kulttuurikeskusten uudistushanke eteni rivakasti

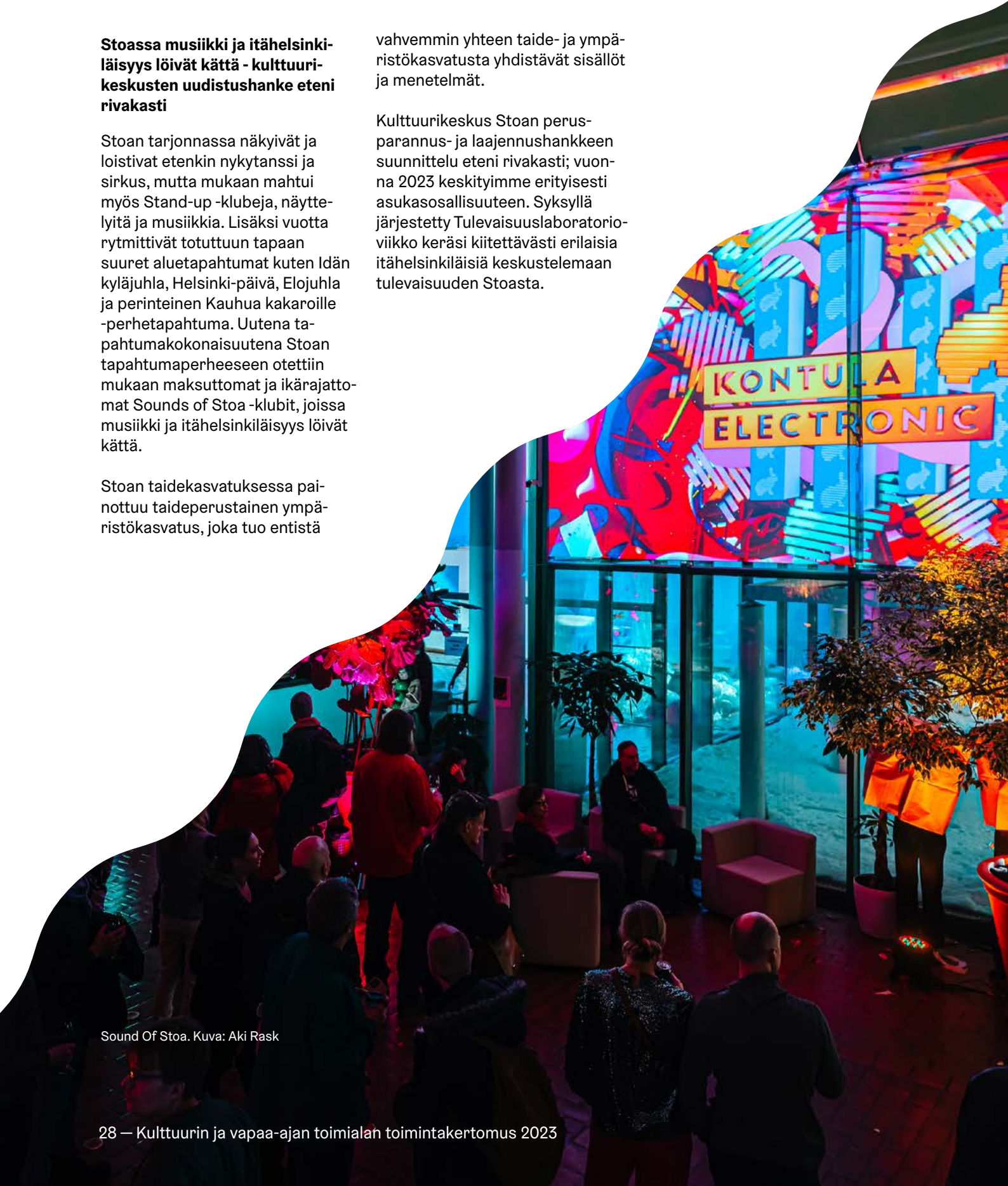
Stoan tarjonnassa näkyivät ja loistivat etenkin nykytanssi ja sirkus, mutta mukaan mahtui myös Stand-up -klubeja, näyteläisiä ja musiikkia. Lisäksi vuotta rytmittivät totuttuun tapaan suuret aluetapahtumat kuten Idän kyläjuhla, Helsinki-päivä, Elojuhla ja perinteinen Kauhua kakaroille -perhetapahtuma. Uutena tapahtumakokonaisuutena Stoan tapahtumaperheeseen otettiin mukaan maksuttomat ja ikärajoittamat Sounds of Stoa -klubit, joissa musiikki ja itähelsinkiläisyys löivät kättä.

Stoan taidekasvatuksessa painottuu taideperustainen ympäristökasvatus, joka tuo entistä

vahvemmin yhteen taide- ja ympäristökasvatusta yhdistävät sisällöt ja menetelmät.

Kulttuurikeskus Stoan perusparannus- ja laajennushankkeen suunnittelu eteni rivakasti; vuonna 2023 keskityimme erityisesti asukasosallisuuteen. Syksyllä järjestetty Tulevaisuuslaboratorioviikko keräsi kiitettävästi erilaisia itähelsinkiläisiä keskustelemaan tulevaisuuden Stoasta.

Sound Of Stoa. Kuva: Aki Rask

Annantalo avautui uusille kohderyhmille

Annantalon merkittävin saavutus oli talon avautuminen uusille kävijöille. Tähän tähdättiin taideopetuksen muutoksella, jonka myötä vapaa-ajan taideopetuksen painopiste siirtyi yleisölle avoimeen toimintaan. Kurssimuotoinen opetus muuttui pitkäkestoisesta lukuvuoden mittaisiksi kursseiksi, jotta Annantalon taidekurssitoiminta voisi avautua uusille helsinkiläisille lapsille ja nuorille. Talon vuoden kokonaiskävijämäärä oli 117 743.

Helsinkiläisille alakouluille suunnattua 5x2-opetusta kehitettiin kaupunkitasoisesti, jotta opetus voisi jatkossa saavuttaa yhdenvertaisesti kaikki helsinkiläiset alakoululaiset. Tällä hetkellä opetus saavuttaa 80 % kohderyhmästä.

Näyttelyitä järjestettiin 12 kappaletta. Niissä esiteltiin lasten, nuorten ja ammattitaiteilijoiden taidetta laaja-alaisesti. Näyttelykävijöitä oli kaikkiaan 73 645. Esittävän taiteen ohjelmisto oli monipuolinen kotimaisten ja kansainvälisten esiintyjien myötä. Esityksissä kävi kaiken kaikkiaan noin 5 000 katsojaa.

Lasten ääni kuului Lapsen oikeuksien viikolla

Lapsen oikeuksien viikolle toteutettiin äänite yhteistyössä Espoon ja Vantaan lastenkulttuuripalveluiden sekä Vantaan sanataidekoulun ja Sydkustens Ordkonstskolanin kanssa. Äänitettä soitettiin marraskuisella viikolla 32 ostoskeskuksessa pääkaupunkiseudulla sekä kulttuurikeskuksissa, palvelutaloissa ja julkisissa tiloissa pääkaupunkiseudulla. Se sisälsi

lasten kirjoittamia hyvinvointiin liittyviä tekstejä.

Kultus.fi -verkkopalvelu toimii kulttuurikasvatuskentän tiedotuksellisenä tukena sekä ilmoittautumisalustana. Palvelulla oli vuoden aikana 41 805 asiakaskontaktia sekä 171 912 sivukatselua. Järjestimme kaksi kulttuurikasvatuksen foorumia helsinkiläisille kasvattajille, opettajille sekä taiteen ja kulttuurin toimijoille. Annantalossa työskenteli myös yksi valtakunnallisen Taidetestaajat -toiminnan koordinaattoreista.

Tuotimme Kulttuurin kummilapset -toimintaa. Kulttuurin kummilapset on vuoden loppuun mennessä rekisteröitynyt vuonna 2020 syntyneistä 76,6 % (5 091 lasta), 2021 syntyneistä 73,6 % (5 210 lasta), 2022 syntyneistä 69,1 % (4 268 lasta) ja vuonna 2023 syntyneistä 2 807 lasta. Muunkielisten osuus ilmoittautuneista on 22,6 %. Kulttuurin kummilapset -toiminnassa järjestettiin 781 tapahtumaa.

Maailmankartta-peli veti 500 vuosaarelaista lasta ja nuorta Vuotalon pihatapahtumaan

Vuotalon vuosi sisälsi runsaasti kumppanityötä eri taideprojekteineen. Näyttelykokonaisuudet laajenivat teemoineen myös Vuosalin ohjelmiston kautta talon piha-alueelle. Kaupunginmuseon satelliittinäyttely -poimintoja afro-suomalaisuudesta toi esiin moniäänistä Helsinkiä myös Vuotalon galleriassa. Vuosalissa Being Black päätös-klubikonserttina kuultiin Saïsbá – Ismaila Sané band.

Kesällä Vuotalon pihalle toteutettiin Bloomberg Asphalt Art'in

hankerahoituksella Helsinki Urban Artin toteuttama Maailmankartta-peli. Vuotalon taidekasvatus työn kautta pelin ideoinnissa oli mukana 500 vuosaarelaista lasta ja nuorta.

Arkkitehtuuri- ja muotoilukasvatuksen kiertävä oppimisen ympäristö A&DO Labran kontti pysähtyi Vuotalon pihaan. Kiertävässä näyttelyssä nousivat esille Arkkitehtuurimuseon ja Designmuseon kokoelmaesineiden rinnalla vuosaarelaiset esimerkit arkkitehtuurista ja muotoilusta. Arkkitehtuuri- ja muotoilukasvatuksen ADO-hankkeen päätösseminaari pidettiin syksyllä Vuotalossa. Kaupunkiudistusrahoituksen myötä Meri-Rastila liittyi myös osaksi Vuotalon toimintoja. Vuosaaresa on toimintaan käytetty myös väliaikaisia tiloja: Tilajakamo toimii Vuosaaren vanhan lukion tiloissa, Merirasti-kappelissa järjestetään puolestaan Teatteri Universumin koordinoimaa toimintaa.

Savoy-teatterin lavalla maailmanluokan tähtiä

Savoy-teatterissa nautittiin maailmanluokan tähtien konserteista, jotka olivat kävijä- ja arvostelumenestyksiä, mm.

- Grammy-voittaja ”Best New Artist 2023” Samara Joy (USA) Savoy JAZZFestissä 2.3.
- Legendaarinen Salif Keita (Mali), ”Afrikan kultainen ääni” 8.9.
- Grammy-voittaja Lila Downs (Meksiko), Latinalaisen Amerikan supertähti ensi kertaa Suomessa 11.9.

Kuva: Maarit Hohteri

Kuva: Akifoto

Espan lavalla yli 200 esitystä

Espan lavalle tuotettiin poikkeuksellisen laaja ja laadukas konserttikesä. Koronapalautumisrahalla toteutettiin yli 200 esitystä ja siten työllistettiin yli 1 200 taiteilijaa. Espan lavalla on merkittävä rooli kesäisen Helsingin ydinkeskustan elävöittäjänä ja hyvän tuulen tuottajana.

Caisa hankki uusia yhteistyökumppaneita ja vahvisti jo olemassa olevia kumppanuuksia

Caisassa helsinkiläiset pääsivät kokemaan teatterin, musiikin, tanssin, sirkuksen sekä visuaalisten taiteiden kautta 103 esitystä ja 11 näyttelyä. Näissä tapahtumissa eri-ikäiset ja -taustaiset sekä eri identiteettejä omaavat taiteilijat käsittelivät Caisan moninaisuuden tehtävään liittyviä teemoja kuten sukupuolta, normatiivisuutta, intersektionaalisuutta, vammaisuutta ja identiteettiä.

Vahvistimme Ursa Minorin kanssa yhteistyössä suomalaisella viittomakielellä tehtyjä kuukausittaisia näyttelyopastuksia videoopastuksilla, ja näin palveltiin kävijöitä, jotka eivät pääse paikan päälle opastuksiin. Kehitimme monikielistä Helsinki Open Waves -verkkoradiota niveltymään osaksi Caisan muuta ohjelmistoa. Radion kautta toteutimme suorälähetystisiä muun muassa Caisan omista konserteista.

Vuoden aikana vahvistimme vanhoja kumppanuuksia mm. Cinemaissi- ja Liikkeellä Marraskuussa -festivaalien sekä Kallion lukion kanssa. Loimme uusia kumppanuuksia mm. Sibelius-Akatemian Glomas-ohjelman, X-dance festivaalin ja Helsinki Biennaalin kanssa.

Caisan 5x2-taidekursseille osallistui 22 alakoululuokkaa (526 kävijää) eri puolilta koko Helsinkiä. Mukana oli merkittävä määrä

erityisoppilaita, englanninkielisiä luokkia, S2-luokkia ja SLI-luokkia. Taideaineina olivat kuvataide, kiinalainen kalligrafia, arkkitehtuuri, ympäristötaide, kierrätystaide ja musiikki. Taaperoilta ja heidän huoltajiltaan oli tarjolla viikoittain sekä kuvataide- että tanssityöpajoja. Näissä käyntejä kertyi 1 047. Kahdelle viikon mittaiselle Caisan esitystaiteeseen painottuvalle kesäkurssille osallistui yhteensä 28 lasta.

Yhteensä Caisassa vieraili 24 659 kävijää ja digitaalisia käyntejä tilastoitiin yhteensä 136 070.

Ohjelmistosuunnittelun keskeistä Open Call -työkalua kehitettiin edelleen vastaamaan paremmin hakijoiden ja meidän sisäisiä tarpeitamme. Open Callin kautta saimme kahden haun aikana yli 300 ehdotusta, joista toteutimme noin 20 %.

Kuva: Maarit Hohteri

Kanneltalossa tarjolla kaupunkilaisille hyvän tuulen hetkiä

Kanneltalossa panostimme kotimaisten nykyteatterin kantaesityssarjojen lisäksi kiinnostaviin vierailuesityksiin. Salitapahtumien ohella tuotettiin eri-ikäisiä puhuttelevia ohjelmia kahvilan stagelle, jonne on aina vapaa pääsy. Lisäksi toimintaa suunnattiin lähialueen ulkotiloihin, Sitratorin lisäksi Malminkartanoon tuotettiin Maltso elää! -festivaalikokonaisuus yhteistyössä Helsinki Urban Artin kanssa.

Kanneltalon gallerian näyttelytoimintaa on kehitetty entistä vetovoimaisemmaksi. Yhtenä näyttelyiden läpikäynnä teemana on lastenkirjallisuus ja lukemisen merkityksen korostaminen. Sanna Pelliccionin Onni on olla! -näyttely teki Kanneltalon gallerian kävijäennätyksen. Red Nose Companyn Kanneltalossa toteuttama järjes-

tyksessään neljäs kantaesitys Mielletön oli yleisö- ja arvostelumenestys, joka jatkoi elämäänsä Suomen Kansallisteatterin ohjelmistossa.

Vahva yhteistyö jatkui Suomalaisen barokkiorkesterin kanssa uudella innostavalla kokeilulla: muusikon ja kuuntelijan kahdenkeskeiset kohtaamiset taltioitiin ja videokooste oli esillä Helsinki Early Music Festivalilla. Hyvän tuulen hetket oli ikäihmisille suunnattu etäpalvelu, jossa järjestettiin livekuvitusta ja musiikkia yhdistäviä yhteislaulutilaisuuksia, joihin oli mahdollista osallistua sekä paikan päällä, että verkon välityksellä Lämpiö-kanavalla.

Kanneltalon itsenäisyyspäiväjuhla toteutettiin jälleen yhteistyössä alueellisten kaupungin omien sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Viidettä kertaa toteutettu juhla rikkoi jälleen kävijäennätyksen lähes 800 osallistujalla.

Maunula-talon Punk-ilta veti väkeä

Maunula-talossa palveluja tarjoavat kirjasto, nuorisopalvelut ja kulttuuripalvelut sekä työväenopisto. Aukkaat osallistuvat talon päätöksentekoon Avoimen foorumin, neuvottelukunnan ja osallistuvan yhteissuunnittelun kautta.

Maunula-talon vetovoimaisia tuotantoja olivat Pohjoisen klubin Maunula Elektronik ja Maunula Punk -klubi-illat. Talon tarjoamat maksuttomat taidekasvatus-työpajat sekä laadukkaat lasten esitykset varattiin ennätysajassa täyteen.

Maunula-talon Kesäaukio toteutettiin kesällä 2023 toisen kerran. Kesäaukiolla tarjottiin taiteilijoille työmahdollisuuksia ja kaupunkilaisille monipuolista ohjelmaa.

Orkesterin toiminta lukuina

Kokonaiskävijämäärä Helsingin kaupunginorkesterin kaikissa konserteissa ja tapahtumissa oli vuoden 2023 aikana oli **n. 105 000**. Orkesterin Musiikkitalossa järjestämien sinfoniakonserttien ja vastaavien täyttöastetavoite 82 % ylittyi ja oli 82,7 %.

48

sinfoniakonserttia, joissa

60 812

kuulijaa

3

viihdekonserttia
tai vastaavaa

25

kamarimusiikki-
konserttia

37

lastenkonserttia

18

HKO Screen –verkkokonserttia.
Suorilla lähetyksillä ja tallenteilla
oli vuoden 2023 aikana

n. 155 000

katsojaa/katsomiskertaa.

6

suoraa radiolähetystä
Suomessa (Yle Radio 1),

1

suora radiointi USA:ssa (NYPR)

2

televisioitua konserttia

2

kiertuekonserttia
(USA: New York/
Carnegie Hall ja Washington/
Kennedy Center)

Kuva:
Maarit Kytöharju

Maunula-talo toteutti yhteistyössä viiden järjestön kanssa Kiitos Suomi/Thank you Finland -tapahtuman itsenäisyyspäivän aattona. Yhteistyöjärjestöjen ideana oli osoittaa kiitollisuutta toimijoille, jotka ovat edistäneet uusien suomalaisten asemaa sekä tuoda esiin erilaisia tarinoita Suomeen kotoutumisesta.

Helsingin kaupunginorkesteri vieraili Washingtonissa ja New Yorkissa

Syksyllä 2022 alkaneen Helsingin kaupunginorkesterin konserttikauden teemana oli Suomi ja suomalainen musiikki. Orkesterin 140-vuotisjuhlakausi huipensi myös Susanna Mälkin kauden HKO:n ylikapellimestarina konserteilla Washingtonin Kennedy Centerissä ja New Yorkin Carnegie Hallissa toukokuussa 2023.

Ohjelmiston taiteellisesta suunnittelusta vastasi syyskaudesta 2023 alkaen kolmihenkinen taiteellinen johtotiimi, jonka muodostavat ylikapellimestari Jukka-Pekka Saraste, päävierailija Pekka Kuusisto ja vuosittain vaihtuva residenssisäveltäjä, joka kaudella 23–24 kaudella on säveltäjä Anna Clyne. Taiteellisen johtotiimin

ensimmäisellä kaudella orkesterin sinfoniakonserttien teemoina risteilevät monipolviset tarinat ja myytit, erilaiset luontoaiheet sekä traditiot ja innovaatiot.

Toimintavuonna 2023 orkesterin ohjelmistossa oli kuusi kantaesitystä: Anna Clynen viulukonsertto Time and Tides, Clara Iannottan Konsertto kahdelle pasuunalle ja orkesterille, Juniorikonsertissa kuultu Ruusu Ropposen Unenomainen, Minna Leinosen Vimma, Jukka Linkolan Tyrants don't believe in love ja Jennah Vainion Sylvia's Lullaby.

Kolme viimeksi mainittua kuuluvat Helsinki-variaatiot -tilaussävellyssarjaan.

Vuonna 2023 orkesteria johtivat mm. Susanna Mälkki, Jukka-Pekka Saraste ja Pekka Kuusisto, vierailivat kapellimestarit Jane Glover, Hannu Lintu, Anja Bihlmaier, Ruth Reinhardt ja Adam Fischer sekä loppiaiskonsertit johtanut Joe Hisaishi, joka tunnetaan myös Hayao Miyazakin animaatioelokuvien luottosäveltäjänä. Kansainvälisen Paulon sellokilpailun televisoidut finaalikonsertit soitettiin Rumon Gamban johdolla. Konserttiohjelmiston uusi avaus

olivat kahtena perjantaina järjestetyt tunnin kestävät ja väliajattomat Matinea- ja Klassinen tunti-konsertit, kapellimestareinaan Tianyi Lu ja Teddy Abrams. Orkesterin solisteja vuonna 2023 olivat muun muassa Isabelle Faust ja Alina Ibragimova (viulu), Imogen Cooper (piano), Xavier de Maistre (harppu) ja Frode Haltli (harmonikka).

Vuonna 2020 syntyneet kaupunginorkesterin kummilapset pääsivät toimintavuonna ensimmäistä kertaa konserttiin Musiikkitalon konserttisaliin, missä Helsingin kaupunginteatterin kanssa yhteistyössä järjestetyn Porkkana karkuteillä -produktion johti kapellimestari Maria Itkonen.

HUOM – Historian unohtamat orkesterimusiikit -projekti jatkui kapellimestari Tuomas Hannikaisen johtamassa työpajapäivässä. Syyskaudella orkesterin pienryhmät veivät kamarimusiikki-kiertueensa Helsingin kaupungin kirjastojen toimipisteisiin ja HKO:n kotikaupunkikiertue vei koko orkesterin kaupunki-uudistusalue Kannelmäkeen. Marraskuussa BIS Records julkaisi Jaakko Kuusiston säveltämän Sinfonian op. 39, levyllä kaupunginorkesteria johtaa Pekka Kuusisto.

Muuta merkittävää kulttuurin ja taiteen saralta

Kulttuurikaverien suosio kasvoi

Kulttuurikaveritoiminta on laajentunut, ja toiminta on ollut erittäin suosittua sekä vapaaehtoiseksi haluavien että palvelua käyttävien parissa. HelsinkiMissio aloitti uutena kumppanina 1.3.2023 toiminnan koordinoinnin ja kaverien välityksen. Ikääntyneitä toimii vapaaehtoisina kaikissa Kuvan palvelukonaisuuksissa.

Kaupunginmuseossa Museo-mummit ja -vaarit sekä liikunnan vertaisohjaajina toimivat Liikuntaluotsit ovat hyviä esimerkkejä merkityksellisestä toiminnasta. Vuoden 2023 aikana toteutui 696 kulttuurikeikkaa, mukana yhteensä 187 vähintään yhden keikan tehnyttä vapaaehtoista. Vapaaehtoisten keski-ikä on ollut 65 vuotta ja asiakkaiden 70 vuotta.

400 nuorta pääsi Kulttuuripassilla taide- ja kulttuuritarjonnan äärelle

Nuorten kulttuuripassi -pilotissa jaettiin 100 euron lahjakortti Lippu.fi-verkkokauppaan sellaisille

18–29-vuotiaille nuorille, joilla on muita heikommat mahdollisuudet päästä taide- ja kulttuuritarjonnan äärelle esimerkiksi sosioekonomisista, psyykkisistä tai kulttuurisista syistä. Samalla haluttiin auttaa taide- ja kulttuuritoimijoita saamaan nuorista uusia potentiaalisia asiakkaita. Pilotissa jaettiin lahjakortteja 400:lle nuorelle ja kumppaneina nuorten tavoittamisessa olivat Helsingin kaupungin etsivän nuorisotyön yksikkö, Sveps, Stadin työpajat, IrisHelsinki, Ohjaamo, Sveps, Vamos Helsinki, Tiivistämö, Suomen Diakoniaopiston nuorten työpajat ja Ammattiopisto Luovi. Lahjakortin saaneille lähetetyn palautekyselyn mukaan nuoret kokivat pilotin myönteisesti, lahjakortin käyttäminen oli sujuvaa, tapahtumiin oli helppo osallistua ja sen avulla nuoret pääsivät kokemaan jotain uutta.

Valtionperintörahalla toteutetusta kulttuuritoiminnasta hyvää palautetta

Kotona asuvien ikääntyneiden osallistumista taide- ja kulttuuritoimintaan on tuettu suuntaamalla avustuksia ikääntyneiden kulttuuritoiminnan edistämiseksi. Vuonna 2023 avustusta myönnettiin 29 taide- ja kulttuuritoimijalle yhteensä 1,3 miljoonaa euroa. Avustus rahoitetaan Helsingin

kaupungin käyttöön tulevalle valtionperintörahalla.

Vuosina 2022–2023 toteutetuista hankkeista tehtiin vaikuttavuuden arviointi, jossa nousi esiin toiminnan merkityksellisyys; ikääntyneet osallistujat kokivat hankkeiden vaikuttaneen myönteisesti erityisesti kolmella tavalla: Osallistuminen tarjosi merkityksellisiä kokemuksia, vahvisti osallisuutta ja sosiaalisia suhteita sekä kasvatti rohkeutta liikkeelle lähtöön.

Helsingille kaikkien aikojen ensimmäinen kulttuuriympäristö-ohjelma

Kaupunginhallitus hyväksyi 19.6.2023 Helsingille kulttuuriympäristöohjelman vuosille 2023–2028. Ohjelmalla vahvistetaan kulttuuriympäristöjen merkityksellisyyttä, korostetaan niiden vaalimisen ja hoidon tärkeyttä sekä kannustetaan kaupunkilaisia ja vierailijoita niiden käyttöön. Helsingissä ensimmäistä kertaa laadittu kulttuuriympäristöohjelma on tehty laajassa yhteistyössä kaupungin eri toimijoiden kanssa sidosryhmiä kuullen.

Ohjelman lähtökohtana on monimuotoisen aineellisen ja aineettoman kulttuuriperinnön vaaliminen, kehittäminen ja hyödyntäminen

Helsingin voimavarana. Yhteistyökanavia vahvistamalla ja kaupungin sujuvalla ja oikea-aikaisella yhteistyöllä varmistetaan arvokaiden kulttuuriympäristöjen ja rakennusperinnön säilyminen kaupunkistrategian muut tavoitteet huomioon ottaen. Ohjelmaan on otettu mukaan yhteisessä valmistelussa 38 toimenpidettä, joiden toteutumista seurataan kaupunginmuseon ja kaupunkiympäristön toimialan yhteistyönä.

Taideperäisillä menetelmillä lisättiin asukkaiden osallisuutta julkisen tilan suunnittelussa

Kulttuuripalvelujen vetämä monitoimialainen Kulttuurin ja taiteen roolin kehittäminen asuinalueilla -työryhmä tutki kulttuurin ja taiteen keinojen hyödyntämistä asukkaiden äänien vahvistamisessa etenkin kaupunkiuudistusalueilla ja kulttuurikeskusten vaikutuspiirissä.

Tarjoamalla erilaisia alustoja ja mahdollisuuksia asukkaiden ilmaisulle, osallistumiselle ja keskustelulle kirkastetaan kaupunginosien identiteettiä ja elävöitetään kaupunkitilaa. Osallisuutta ja ympäristön viihtyisyyttä vahvistamalla lisätään myös alueiden vetovoimaa ja asukkaiden hyvinvointia niin yksilö- kuin yhteisötasolla. Taiteen

ja kulttuurin keinoin luodaan ilmaisen mahdollisuuksia erityisesti niille, joiden ääni ei tule kuulluksi perinteisten kirjallisten mielipidekanavien kautta.

Työryhmän tavoitteena on ollut yhteisten prosessien luominen kulttuuripalveluiden, kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyölle. Työtapana ovat olleet yhteiset seminaarit ja työpajat sekä kokeilut, joissa asukkaiden ääntä on tuotu mukaan suunnittelun eri vaiheisiin. Etenkin taideprosessien ajoitusta suhteessa julkisen tilan suunnittelun vaiheisiin on selvitelty.

Taiteen menetelmiä, verkostoja ja toimintamalleja on hyödynnetty osana alueiden kehittämistä ja tilahankkeita eri tavoin. Placemaking on käytössä kaikilla kaupunkiuudistusalueilla ja taiteen prosenttiperiaatetta toteutetaan rakennuttajilta kerättävänä taide-rahana osassa kaupunkiuudistusalueita. Helsingin mallin hankkeita on käynnissä Malmilla, Kontulassa, Tapulikaupunki-Suutarilassa ja Pihlajanmäki-Pihlajistossa. Lisäksi väliaikaisten tilojen käyttöä on toteutettu Vuosaarella, jossa Tilajakamo toimii Vuosaaren vanhan lukion tiloissa ja Merirastikkappelissa järjestetään Teatteri Universumin koordinoimaa toimintaa.

Ikäihmisille verkkoon uusi kohtaamispaikka Lämpiö

Elokuussa 2023 lanseerasimme valtakunnallisen, vuorovaikutteisen ja saavutettavan ikäntyneiden digikulttuuripalveluita kokoavan Lämpiön, jonka kautta laadukkaita etäkulttuuripalveluja on voitu tuottaa muun muassa yhdessä toimialojen, yhdistysten, järjestöjen ja taide- ja kulttuuritoimijoiden kanssa. Palvelun käyttäjäkohderyhmänä ovat niin ikääntyneet sisältöjen kuluttajina ja katsojina kuin taide- ja kulttuurialan toimijat sisällöntuottajina. Palvelu tukee ikäntyneiden hyvinvointia, toimintakykyä ja osallisuutta edistämällä taide- ja kulttuuripalveluiden saavutettavuutta.

Residenssitoiminta jatkui Harakan saarella ja Eläintarhan huvilalla

Kaupunki on vuokrannut vuodesta 1989 lähtien helsinkiläisille kuvataiteilijoille ja käsityöläisille Harakan saaren taiteilijatalon 30 työhuonetta. Vapautuneisiin työhuoneisiin valittiin vuonna 2023 kolme uutta taitelijaa viisivuotiselle sopimuskaudelle. Työhuoneita haki avoimien hakujen kautta yhteensä 49 taitelijaa.

Eläintarhan huvilan taiteilijaresidenssitoiminnasta vastasi kaudella 2019–2023 Helsinki International Artist Programme HIAP ry. Yhteistyö edisti kaupungin strategisia tavoitteita täydentämällä kulttuurikentän paikallisia rakenteita, pääfokuksena esittävä taide ja julkisen tilan taide. Toiminta vahvisti paikallista, valtakunnallista ja kansain-

välistä verkostoitumista ja sillä oli merkitystä erityisesti festivaaleille ja pienille toimijoille. Vuoden 2023 aikana residenssitoiminta jouduttiin väliaikaisesti supistamaan veden käyttökatkoksen takia.

Lastenkulttuurin palveluverkkoselvitystyö käynnistyi

Käynnistimme lastenkulttuurin palveluverkkoselvitystyön, jossa on tavoitteena kartoittaa Helsingissä toimivat lastenkulttuurin toimijat sekä saada alueellista tietoa helsinkiläisistä lapsista ja nuorista. Työn tuloksena syntyy päivittyvä karttapohjainen Power BI -työkalu, josta löytyvät tiedot sekä toimijoista että kohderyhmästä. Työkalu antaa meille tietopohjaa sekä lastenkulttuurin ja harrastamisen linjauksien tekemiseen että toiminnan suunnitteluun kaupunkiyhteisesti. Toimintavuoden

aikana syntyi pilottiversio, jonka pohjalle varsinainen työkalu rakennetaan.

Uuden ”KuTaSu”- toiminnan ohjausjärjestelmän kehittäminen jatkui vauhdilla

Kurssien ja tapahtumien suunnittelua ja hallintaa varten suunnitteilla olevan toiminnanohjausjärjestelmän valmistelu eteni suunnitelmien mukaan. Työkalulla, jonka työnimi on ”KuTaSU”, on tarkoitus lisätä muun muassa työnteon sujuvuutta. Uusi työkalu tulee linkittymään useisiin jo nyt käytössä oleviin järjestelmiin. Kertomusvuonna hankkeessa toteutettiin soveltuvuus selvitys (PoC) Microsoftin Dynamics-alustalla.

Taide- ja kulttuuri- elämälle avustuksia 17,1 miljoonalla eurolla

Helsinki tuki taide- ja kulttuurielämää jakamalla noin 17,1 miljoonaa euroa taide- ja kulttuuriavustuksia helsinkiläisille suuntautuvaan, yleisölle avoimeen taide- ja kulttuuritoimintaan.

Haettavana oli taide- ja kulttuuriavustuksia toiminta-avustuksina ja projektiavustuksina sekä kehittämisavustuksia 1–3-vuotisiin hankkeisiin. Lisäksi kaupunki avusti taiteen perusopetusta antavia oppilaitoksia ja järjestää tarpeen mukaan avustuspäärärahojen erillishakuja. Taiteen ja kulttuurin avustuspäärärahoja myönnettiin 397 hakemukselle.

Tuimme koronaepidemiasta elpymistä yhteisen palautumisohjelman kautta. Taiteen ja kulttuurin toimintaedellytysten palautumista pandemiaa edeltäneelle tasolle avustettiin 550 000 euron projektiavustusten lisämäärärahalla 164 projektille. Projektiavustuksilla tuettiin tapahtumia ja tekoja eri puolilla kaupunkia.

Edistimme avustuksiin liittyvää tiedontuotantoa ja käsittelymahdollisuuksia sekä asiakaslähtöisyyttä uudistamalla digitaalista avustushakuprosessia ja hakemuskysymyksiä.

Taiteen ja kulttuurin
avustuspäärärahoja
myönnettiin **397**
hakemukselle.

Liikuntapalveluissa valmisteltiin vuoteen 2033 saakka ulottuvaa visiota

Liikuntapalvelukokonaisuudessa saavutimme keskeiset tavoitteemme ja toiminnan kehitys oli yleisesti myönteistä. Marraskuussa liikuntapalvelut palkittiin tasa-arvon ja monimuotoisuuden edistämisestä sekä henkilöstön liikkumisen edistämiseksi tehdystä työstä.

Ulkokuntoiluvälineitä Töölönlahdella.
Kuva: Maarit Höhteri.

Kuva: Maarit Hohteri

Käyntikertatavoite ylittyi 1,4 miljoonalla kävijällä

Liikuntapalvelukokonaisuus ylitti käyntikertatavoitteensa ja saavutti 10,4 miljoonaa käyntikertaa. Erityisesti liikuntapaikkojen käyntikertamäärät kasvoivat vuoden loppua kohden ja nousivat korona-aikojen edeltävälle tasolle yltäen lopulta yhteensä noin 8,8 miljoonaan käyntikertaan. Ulkoilupalveluiden eri palveluiden kävijämäärät ovat kasvaneet kolmen viime vuoden aikana ja pysyivät edelleen korkealla tasolla hieman vajaa 1,2 miljoonalla kävijällä. Kesän vaihtelevien säiden takia sekä maauimaloissa että uimarannoilla käyntikerrat laskivat kahdesta edellisestä ennätysvuodesta.

Ohjattu liikuntatoiminta saavutti yli 400 000 käyntikertaa. Tarjosimme kaikenikäisille helsinkiläisille liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia. Lisäksi yhteistyössä YLE:n kanssa toteutimme yhteensä 20 uutta Jumppahetki -jaksoa, joiden katsojamäärät ovat olleet vuodesta 2020 alkaen YLE Areenan suosituimpien latausten kärkisijoilla, vuonna 2023 yhteensä yli 365 000 katsojalla.

Liikuntaolosuhteita vahvistettiin uusilla liikuntapaikoilla

Otimme Käpylän liikuntapuistossa käyttöön Suomen ensimmäisen hybridinurmen, eli luonnon- ja tekonurmen yhdistelmän. Uusimme kymmenen jalkapallonurmea. Näistä yhtä lukuun ottamatta kaikki uusittiin ilman kumirouhetä-

tettä liikunnan ympäristöohjelman toimenpiteiden mukaisesti.

Vahvistimme Keskuspuiston ulkoilumahdollisuuksia uusimalla pohjoisosan opasteet sekä avaamalla 16 kilometrin maastopyöräilyreitit, joka osoittautui avaamiskesänään erittäin suosituksi. Vahvistimme helsinkiläisten talviuintimahdollisuuksia perustamalla uusia talviuintipaikkoja osallistuvan budjetoinnin rahoituksella sekä sovituin toimenpitein talviuintiseurojen kanssa.

Elokuussa valmistui uusi Kruununvuorenrannan liikuntapuisto ja joulukuun lopulla Johanneksenkentän uusi tekojäärata. Merkittävimmät uudet ja peruskorjatut lähiliikuntapaikat olivat Herttoniemen kuntorata, Kannelmäen, Laajasalon,

Kruununvuorenrannan skeittipuisto. Kuva: Sami Saastamoinen

Vesalan ja Herttoniemenrannan ulkokuntosalit. Maunulan liikuntahalli oli kosteuskorjausten vuoksi pois liikuntakäytöstä kesäkauden ja syyskuussa luovuttiin Kivikon hiihtohallista, mikä toi myös säästöjä.

Vuoden aikana valmistauduimme Yrjönkadun uimahallin perusparannukseen. Uimahallin ovet sulkeutuivat remontointia varten vuoden viimeisenä päivänä. Tarkoituksena on avata uimahalli tammikuussa 2026. Loppuvuodesta toteutetulla OmaStadi-kieroksella liikuntapalvelut saivat ennätysmäärän kaupunkilaisaloitteita, joista suurin osa kohdistui liikuntaolosuhteiden lisäämiseen ja parantamiseen.

Ulkoilu suosiossa edelleen

Talvikaudella 2022–2023 kelit suosivat hiihtoa ja lähes koko 200 km:n latuverkosto oli hiihtäjien käytössä suurelta osin aina maaliskuun puoleen väliin asti. Alkutilvella 2023–2024 Paloheinän lumetuille ladulle pääsi hiihtämän marraskuun puolella välissä ja luonnonlumilatuja pääsimme kunnostamaan joulukuun alkupuolella. Kuninkaantammentie muutettiin talvikunnossapidettäväksi kävelyreitiksi, ja se on saanut paljon kiitosta ulkoilijoilta. Hiihtäjille rakensimme korvaavan latupohjan hiihtoyhteyksien säilyttämiseksi.

Virkistysmaat onnistuivat vahvistamaan asemiaan houkuttelevina virkistyskohteina, ja saavuttivat perustason asiakasmäärät.

Toteutimme onnistuneesti useita hankkeita, esimerkkeinä näistä sähköinen kutsuveneliikenne idän saariin ja Kaunissaaren vuokrattavat puuteltat.

Kasvavan leirintämatkailun suosio näkyi Rastilan leirintäalueella, joka keräsi yhteensä peräti 110 600 kävijää, eli yhtä paljon kuin ennätysvuonna 2019.

Ikäihmisiä kannustettiin liikkeelle palveluita uudistamalla

Panostimme erityisesti ikäntyneille suunnattujen palvelujen vahvistamiseen. Uudistimme ikäntyneiden ohjattuja liikuntapalveluita ja lisäsimme liikuntatuntien markkinointia. Tämä mahdollisti osaltaan sen, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kaupunki-

Firkkolan uimahalli. Kuva: Aki Rask

Kuva: Jussi Hellsten

tasoinen kunnianhimoinen 145 000 käyntikerran tavoite saavutettiin. Toteutimme kirjastopalveluiden kanssa suuren suosion saavuttaneita kirjastokävelyitä ja Unelmien liikuntapäivänä pidettiin lavatanssit Kansalaistorilla. Niihin osallistui yhteensä 2 850 ikääntynyttä.

Nuorille tarjottiin kouluissa tukea liikkumisen lisäämiseksi

Yläkouluissa toteutetun Koulu-PT-toiminnan kautta sadat nuoret saivat tukea ja neuvontaa liikkumisen lisäämiseen. Toisen asteen Liikuntacoach-toiminta laajeni 17:a oppilaitokseen ja toiminnan kautta järjestettiin noin 2 300 liikuntapahtumaa, jotka keräsivät yhteensä noin 20 000 osallistumiskertaa.

Liikunta sai uudet verkkosivut ja tilavarausjärjestelmän uudistus jatkui

Liikunnan uusi verkkopalvelu liikunta.hel.fi otettiin käyttöön ja sen ensimmäistä vuotta voidaan pitää kävijämäärien perustella onnistuneena. Palvelu keräsi huhtikuusta alkaen 379 795 käyntiä ja yli 1,6 miljoonaa sivukatselua, mikä oli moninkertainen määrä edelliseen sivustoon verrattuna.

Jatkoimme myös liikunnan tilavarauspalvelun kehittämistä, toteutimme pilotin asiakaspalveluprosessin kehittämiseksi sekä tuotimme kattavan tilannekuvan erilaisista varausjärjestelmävaihtoehtoista. Oppilaitosten liikuntasalien käytön tehostaminen eteni yhteistyössä kasvatuksen ja kou-

lutuksen toimialan kanssa. Tämä tarkoitti esimerkiksi sitä, että liikuntapalvelu sai lisää oppilaitosten liikuntasalien hallinta-aikaa arki-iltapäivisin ja viikonloppuisin.

Energiasäästöjä saatiin sähkönkulutusta vähentämällä

Energian hinta nousi voimakkaasti. Liikuntapalveluiden menoissa energiakulutuksen ylitys oli erittäin suuri, mikä saatiin kuitenkin katettua tähän tarkoitukseen varatulla kaupunginhallituksen erillismäärärahalla sekä liikuntapaikkojen energiasäästöjen aikaansaamiseksi tehdyllä työllä. Energian kulutusta vähennettiin suunnitelmallisesti ja sähkön kulutus laski 2 prosenttia ja kaukolämmön 0,3 prosenttia.

Vuosi huipentui opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämiin palkintoihin

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi syksyllä Helsingin liikuntapalveluille Piikkarit-palkinnon liikunnan sukupuolten välisen tasa-arvon ja moniarvoisuuden edistämisestä ja Liikkuva aikuinen -palkinnon henkilöstön liikkumisen edistämiseksi tehdystä työstä.

Uusi liikkumisen edistämisen yksikkö aloitti vuoden alusta

Liikkumisen edistämisen yksikön tehtävänä on valmistella liikunnan yhteisiä asioita ja edistää yhteistyössä muiden toimialojen

ja kumppaneiden kanssa arki- ja hyötyliikkumista sekä kehittää liikkumisen, liikunnan ja ulkoilun olosuhteita kaupunkitasoisesti.

Ensimmäisen toimintavuoden aikana yksikössä keskityttiin erityisesti liikuntapalveluiden vision 2033 valmisteluun sidosryhmiä kuulemalla. Yksikön edustajat osallistuivat aktiivisesti toimialan palveluverkkotyöhön ja tiedolla johtamisen kehittämiseen. Arki- ja hyötyliikkumista edistettiin toimialojen kanssa päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa. Kaupunkiympäristön toimiala lisäsi koulujen pyöräpysäköintipaikkoja ja penkkejä sekä edisti kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksia. Liikkumisen puheeksi ottoa ja palveluohjausta kehitettiin sosiaali- ja terveyspalveluissa. Suositusten mukaan liikkuvien kaupunkilaisten osuus kasvoi.

Kasvokkaiset kohtaamiset ja vertaisten tapaaminen erityisessä arvossa korona vuosien jälkeen

Nuorisotaloilla erityisesti syksy oli vilkasta aikaa. Nuorisotaloihin ja -tiloihin tehtyjen käyntikertojen määrä ylitti asetetut tavoitteet.

Kuva: Kristian Autio

Nuorisoneuvoston vaaleissa haettiin suuntaa tulevalle.
Kuva: Maarit Hohteri

Nuorisotaloilla ja muissa toimipaikoissa toteutettu ryhmätoiminta oli vetovoimaista. Vuoden aikana lähes 600 pienryhmää tarjosi nuorille monipuolista tekemistä ja harrastamista sekä kavereiden tapaamista ja uusien hankkimista.

Suunnittelimme toimintaryhmien sisällöt vastaamaan nuorten tarpeita ja toiveita. Näitä olivat esimerkiksi tanssi, teatteri, kokkailu, musiikki, kuvataide, katutaide, liikunta ja lanit. Osassa ryhmistä vetäjiksi oli palkattu nuoria.

Kesätöissä olleilta opiskelijoilta hyvää palautetta

Nuorisotyössä on kesästä muodostunut kolmas vilkas toiminta-

kausi syys- ja kevätkausien lisäksi. Tällöin järjestämme toimintaa nuorisotaloilla ja muissa kohteissa. Varmistimme hyvissä ajoin, että kesäksi 2023 Bengtsårin leirisaarella, Fallkullan kotieläintilalla, Lasten liikennekaupungissa ja Nuorten Pride-viikolla niissä oli riittävästi henkilöstöä.

Lisäsimme alan opiskelijoiden rekrytointia kesäkaudeksi merkittävästi ja kesätöihin palkattiin 17 opiskelijaa. Opiskelijoiden keskeisenä tehtävänä oli vakituisen henkilöstön tuella ohjata muita nuoria, eli 16–17 vuotiaita kesätyöntekijöitä. Kaikkiaan tarjosimme nuorisopalveluissa kesätyöpaikan 288 nuorelle.

Opiskelijoiden palkkaamisella helpotimme henkilöstön riittävyttä ja vähensimme henkilöstön siirtojen

tarvetta sekä mahdollistimme oman henkilöstön kesälomien pitämistä loma-aikaan. Opiskelijoiden rekrytoinnilla houkuttelimme potentiaalisia tulevia työntekijöitä.

Keräsimme palautetta opiskelijoilta, heitä ohjanneilta ja rekrytoinnit toteuttaneilta, ja se oli erittäin positiivista. Kaikki vastanneet opiskelijat olivat halukkaita tulemaan uudestaan töihin nuorisopalveluihin. Palautteen ja kokemusten perusteella opiskelijamäärää päätettiin lisätä vuodelle 2024 ja 30 opiskelijan rekrytointien valmistelu aloitettiin hyvissä ajoin syksyllä muun muassa yhteistyössä oppilaitosten kanssa.

Edistimme nuorten vaikuttamismahdollisuuksia ja osallisuutta

Vuonna 2023 oli nuorisoneuvoston vaalivuosi. Ehdolle asetui ennätyselliset 92 nuorta, joista valittiin 30 edustajaa nuorisoneuvostoon sekä ensimmäistä kertaa myös viisi varajäsentä kaudelle 2024–2025. Ääniä annettiin yhteensä 11 090. Nuorisoneuvostolle myönnettiin kuluneen kauden aikana rajattu läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginvaltuuston kokouksiin.

Uudistimme nuorten aloitteiden käsittelyä siten, että aloitteisiin vastaa jatkossa kaupunginvaltuuston sijaan suoraan se lautakunta tai johtokunta, jonka toimivaltaan aloitteessa esitetyt toimenpiteet kuuluvat. Lautakuntien kokouksissa on mukana nuorisoneuvoston edustus.

Nuorten osallistuvan budjetin eri vaiheisiin osallistui yhteensä yli 11 000 nuorta. Nuorten budjetissa nuoret ideoivat, äänestävät ja neuvottelevat siitä, miten nuorisopalveluiden resursseja käytetään. Nuorten Ääni -toimitus toi esille nuorille tärkeitä yhteiskunnallisia asioita näyttävästi Suomen suurimmissa medioissa. Nuorten budjetissa nuoret voivat vaikuttaa nuorisotyöyksiköiden resurssien käyttöön: siihen mitä seuraavana vuonna tehdään ja miten nuorisohjaajien työaika käytetään. Lisäksi isommille hankkeille on varattu nuorisopalveluiden budjetista 150 000 euroa.

Edistimme kaupunkiyhteisiä tavoitteita lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamiseksi.

Nuorisopalveluilla oli puheenjohtajuus kaupunkitasoisessa lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmässä, joka tuotti muun muassa kaupungin työntekijöille suunnittelutyökalun lasten ja nuorten kuulemiseen sekä järjesti apulaispormestareiden, toimialojen johdon sekä lasten ja nuorten keskustelutilaisuuksia.

Haimme ratkaisuja nuorten yksinäisyyden ehkäisemiseksi

Teimme selvitystä siitä, miten nuoristyö voi liittyä yksinäisyysilmiön hoitamiseen ja kuinka nuorten yksinäisyys ilmiönä liittyy nuorisotyöhön. Tavoitteena oli löytää toimivia interventioita ja työmalleja ehkäistä yksinäisyyttä. Selvityksessä perehdyimme tutkimustietoon, erilaisiin interventioihin sekä haastattelimme nuorisohjaajia ja havainnoimme nuorisotyötä. Selvityksessä selvisi, että nuorisopalveluissa toteutamme paljon erilaisia toimenpiteitä, jotka ehkäisevät yksinäisyyttä ja vahvistavat yksinäisyydeltä suojaavia tekijöitä sekä yhteisöllisyyttä.

Kehitimme Hento-tietoalustaa tiedolla johtamisen tueksi

Panostimme tiedolla johtamiseen muun muassa kehittämällä eri tietoaineistoja yhdistävää nuorisotyön Hento-tietoalustaa sekä järjestämällä erilaisia tilaisuuksia tiedon hyödyntämiseksi ja yhteisen ymmärryksen muodostamiseksi. Nuorisopalveluiden tiedolla

johtamisen suunnitelman avulla edistimme tiedon hyödyntämistä monipuolisesti johtamisessa ja toiminnansuunnittelussa.

Hyödynsimme yhtenä tietopohjana nuorisotyöhön räätälöityä tarvepohjaisen resurssoinnin mallia. Malliin on yhdistetty sosioekonomisten muuttujien lisäksi muuta nuorisotyölle oleellista tietoa. Tavoitteena on saada näin parempi ymmärrys nuorten tarpeista, toimintojen ja palveluiden merkityksestä, tarpeellisuudesta ja oikea-aikaisuudesta. Myös oman toiminnan arviointimalleja kehitettiin ja toteutettiin asiakaskysely nuorisopalveluiden harrasteryhmistä.

Jatkoimme systemaattista havaintotiedon keruuta henkilöstöltämme lisätäksemme tietoa ja ymmärrystä nuorten tilanteesta ja tarpeista eri puolilla Helsinkiä. Kokemustiedon keruulla paransimme tilannekuvaa ja mahdollisuuksiamme reagoida huolestuttaviin ilmiöihin parhaimmillaan ennakoidusti.

Nuorten kokemustietoa saimme laajasti esiin osana Helsingin nuorten osallistuvaa budjettia. Nuorten budjetissa nuoret ideoivat, äänestävät ja neuvottelevat siitä, miten Helsingin nuorisopalveluiden budjettia käytetään. Nuorten budjetti käynnistyy vuosittain laajalla kokemustietokyselyllä. Tietoa käsiteltiin nuorten kanssa alueellisissa Nuorten budjetti -työpajoissa sekä hyödynnettiin tietoaaineistona kaupungin muussa nuorten palveluiden kehittämistyössä.

Eurooppalainen yhteistyö tuli osaksi arkea

EU:n nuorisostrategiassa keskiytään kolmeen avainalueeseen: osallistuminen, yhteyksien luominen ja vaikutusmahdollisuuksien parantaminen. Suomen ja Helsingin nuorisopalvelun nuorisotyö perustuu samaan arvopohjaan ja siten kansainvälisestä nuorisotyöstä on tullut yhä enemmän osa arkea.

Nuorisopalvelut sai Erasmus+ akkreditoinnin kaudelle 2021–27, ja sen turvin Erasmus+ 2021–24 nuorisovaihtoihin osallistuu yhteensä 347 eurooppalaista nuorta kymmenestä eri maasta. Nuoret valitsevat nuorisovaihtojen teemat, joita ovat esimerkiksi terveellinen elämää, historia, kierrätys, taide ja nettiradion tekeminen. Nuoret ovat muun muassa pelanneet futista Milanossa, räpäneet Århusissa,

tutkineet mytologiaa Kreikassa tutkittu mytologiaa, tehneet Helsingissä kierrätystaidetta ja keränneet roskia Brysselissä.

Erasmus+ antaa myös nuorisotyöntekijöille mahdollisuuksia. He ovat olleet esimerkiksi Dublinissa hakemassa oppia nuorten väkivallan ehkäisyyn ja Reykjavikissa tutustumassa Islannin malliin. Tämän lisäksi 23 nuorisopalvelun työntekijää on ollut Erasmus+ seminaareissa tai kursseilla ympäri Eurooppaa.

Nuorisopalvelu on aktiivinen pohjoismaisten kaupunkien Suurkaupungin sydän ja suru Storbyens Hjerte og Smerten -verkostossa, joka järjestää, joka toinen vuosi konferenssin nuorten elinoloista. Vuonna 2024 konferenssi on Reykjavikissa, teemana: together - yhdessä.

Keks (kvalitet och kompetens i samverkan) on Göteborgista käsin toimiva verkosto, joka perustuu Europa neuvoston nuorisotyön suosituksiin ja eurooppalaisen paikallisen nuorisotyön peruskirjaan. Keksin kehittämä Logbook laatu- ja tilastointijärjestelmän on nuorisopalvelussa kovassa käytössä. Europe Goes Local- hankkeessa on kehitetty kunnallisen nuorisotyön yhteistyötä Euroopassa. Youth@Work Partnership on Youth Employability and Entrepreneurship hanke edistää nuorisotyön roolia nuorten työllistämisen ja yrittäjyyden kentällä ja osaltaan

tukee Erasmus+ nuorisoalan ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimintojen toimeenpanoa.

Tiivistämöllä vilkas vuosi

Tiivistämöllä järjestetyissä tapahtumissa, Narrin teatteriryhmissä sekä muissa tapahtumayksikön toiminnoissa oli yli 100 000 osallistujaa vuonna 2023.

Tiivistämön ikärajattomien tapahtumien ja keikkojen määrä kasvoi entisestään ja vuoden aikana järjestetyistä 267 yleisötilaisuudesta 52 % oli kaikille avoimia. Esiintymismahdollisuuden Tiivistämön tapahtumissa sai vuoden aikana 4 346 esiintyjää, joista suurin osa on nuoria ei-ammattilaisia. Suositut olivat mm. K-pop -tapahtumat, joissa oli mukana esiintymässä 550 tanssijaa ja erilaiset nuorten kuratoimat keikkaillat. Lisäksi tapahtumayksikkö vastasi mm. Nuorten Pride housen tuotannosta sekä nuorten budjetin tapahtumien tuotantotuesta.

Nuorten työllistymisen edistämisen tehtävä näkyi yksikössä nuorten tapahtumatuotantokoulutuksina, musiikintuotannon tutustumismahdollisuuksina sekä mm. harjoittelu-, palkkatuki- sekä työkokeilupaikkoina. Näiden kautta työelämän kokemustaan vahvisti 189 helsinkiläistä nuorta vuoden aikana.

Kuva: Maarit Hohteri

Narrin teatteritoiminnan keskiössä on kaupunkitasoinen toiminta, joka mahdollistaa teatterin harrastamisen 11–29-vuotiaille. Vuoden onnistumisia olivat erityistä tukea tarvitseville ja kehitysvammaisille nuorille suunnattu teatteritoiminta sekä kevään teatteritapahtuma Narri Fest.

Nuorten väkivallan ehkäisemiseksi tehtiin yhteistyötä poliisin ja kasvatuksen ja koulutuksen edustajien kanssa

Jalkautuvan nuorisotyön tiimi työskenteli säännöllisesti julkisessa ja puolijulkisissa tiloissa kohdaten siellä vapaa-aikaansa viettäviä nuoria. Tilanteen niin vaatiessa nuoria ohjattiin heidän tarvitseman avun piiriin.

1.5.2023 alkaen syvensimme yhteistyötä Helsingin poliisin ennalta estävän toiminnon kanssa ja palkkasimme toimintavuoden aikana yhteensä neljä nuorisohjaajaa työskentelemään väkivallalla ja rikoksilla oireilevien nuorten kanssa.

Loppuvuodesta aloitimme yhteisen hankkeen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toisen asteen oppilashuollon kanssa, eli suuntasimme kahden nuorisohjaajan työpanoksen neljään Stadin ammattioppilaitoksen kampukseen ja siellä huolta aiheuttavien nuorten tavoittamiseen. Tavoitteena oli myös kehittää yhteistyötä Helsingin ennalta estävän poliisin kanssa.

Nuorten väkivallan ehkäisy-hankkeessa selvitimme yhteistyössä eurooppalaisten kumppanien kanssa väkivaltailmiön vaikutuksia nuorisotyössä ja etsimme parhaita malleja nuorten väkivaltaisen käyttäytymisen ehkäisemiseksi sekä siihen puuttumiseksi. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama hanke jatkuu vuoteen 2025.

Henkilöstön itsearviointia ja tiimiesihenkilökokeilu palvelukokonaisuuden kehittämiseksi

Vuoden alussa palvelukokonaisuudessa käynnistyi tiimiesihenkilökokeilu. Sen tavoitteena on

vahvistaa lähiesihenkilötyötä ja nuorisotyöyksiköiden arjen sujuvuutta. Lisäksi kokeilu vapauttaa nuorisotyöyksiköiden päälliköiltä aikaa alue- tai kaupunkitasoisiin tehtäviin, esimerkiksi kaupunkiuudistusalueiden kehittämistehtäviin. Kokeilu kestää vuoden 2024 loppuun ja loppuvuodesta sovittiin kokeilun arvioinnin tavoista ja aikataulusta.

Keväällä paneuduttiin itsearvioinnin avulla nuorisotaloilla tapahtuvan toiminnan kehittämiseen. Työyhteisöt arvioivat nuorisotalojen avointa toimintaa mm. ympäristökasvatukseen, rasisminvastaisuuteen, nuorten osallisuuden vahvistamiseen, vuorovaikutuksen aktiivisuuteen, nuorten oppimiseen ja alueen tuntemukseen liittyvien kriteerien avulla. Arvioinnin avulla sovittiin tarvittavista kehittämistoimenpiteistä nuorisotaloittain.

Mikä tekisi Helsingistä paremman?

Ideoita palvelujen kehittämiseen kerättiin asukkaita osallistamalla

Keräsimme asukkailta liikuntapalveluita, kirjastoa, kulttuuripalveluita ja nuorisopalveluita koskevia toiveita ja ideoita eri yhteyksissä ja toteutimme niitä kaikissa palvelukokonaisuuksissamme pitkin vuotta.

Osallisuustyötämme ohjaa osallisuussuunnitelma. Vastuullamme on edistää osallisuutta kaupunkitasoisesti nuorten parissa ja vapaaehtoistoiminnassa sekä kehittämällä tilavarauskokonaisuutta ja Varaamo.hel.fi-palvelua. Kuluvalle strategiakaudella merkittäviä osallisuustekojamme ovat osallisuuden kehittäminen tila- ja palveluympäristöhankkeissa ja kaupunkilaisilta saatujen ideoiden toteutus OmaStadin kautta.

Palvelukokonaisuuksille asetetut osallisuuteen liittyvät toimenpiteet toteutuivat suunnitellusti ja hyvin. Tässä esimerkkejä toteutuksista:

- **Liikunta:** perustimme nuorten seuraparlamentin, toteutimme Omastadi-hankkeet, käynnistimme tilahankkeiden osallisuuden toimenpiteitä ja palvelumuotoilun
- **Kulttuuri:** teimme asukasyhteistyötä kaupunkiuudistusalueilla, toimeen panimme kulttuuriympäristöohjelman asukkaita osallistaen, aloitimme Stoa laajennuksen suunnittelun asukkaita ja muita yhteistyötahoja osallistaen
- **Kirjasto:** edistimme Lapset kirjaston kävijöinä -tilakehittämishankkeita, järjestimme kirjastokävelyä, paransimme ulkomaalaistaustaisten osallistumismahdollisuuksia
- **Nuorisopalvelut:** toteutimme Nuorisoneuvoston vaalit ja nuorten budjetin, saimme käyntiin nuorten toimialailat, aloitimme nuorten aloitekanavan uudistamisen

Media teki palvelujamme tunnetuksi – sosiaalisen median merkitys kasvussa

Markkinoimme monipuolisia palveluitamme kaupunkilaisille koko vuoden aktiivisesti. Palvelut näkyivät vuonna 2023 yhteensä 5 054 kertaa eri medioissa. Helmikuussa näkyvyyttä oli eniten ja silloin eri kanavissa julkaistiin 513 palvelujamme koskevaa juttua. Hiljaisimpia olivat kesäkuukaudet ja joulukuu.

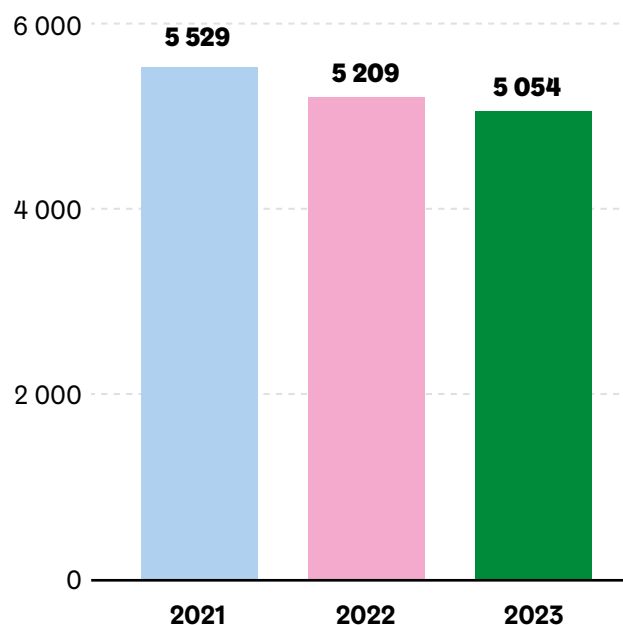
Mediossa julkaistuista uutisista ja artikkeleista oli 89 % sävyltään neutraaleja, 8 % positiivisia ja 3 % negatiivisia.

Uutisista 72 % julkaistiin verkossa (2022: 69 %) ja 28 % lehdissä (2022: 31 %). Näkyvyydestä 57 % oli pienen huomioarvon julkisuutta tai ohimeneviä mainintoja (2022: 57 %). Suuren tai erittäin suuren huomioarvon julkisuutta oli 16 % (2022: 19 %).

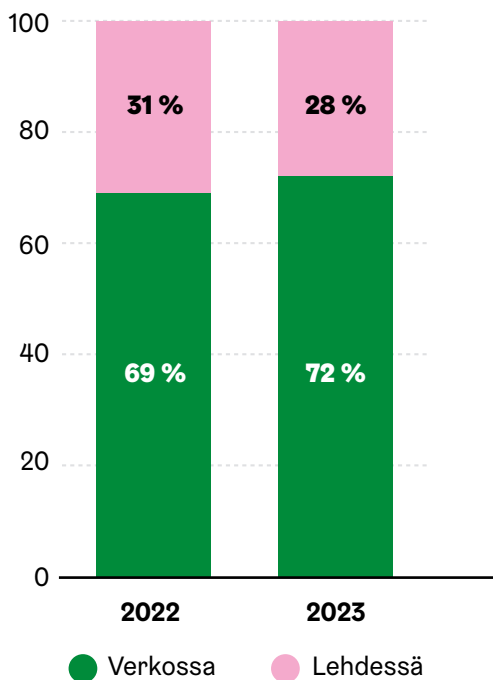
Juttumäärän väheneminen johtui osin siitä, että Helsingin taidemuseo HAMin ja Helsinki Biennaalin jätettiin pois analyysiaineistosta 1.1.2023 alkaen.

Osumista 153 kappaletta (noin 3 %) perustui toimialan omiin tiedotteisiin (2022: 244 kpl, 4,7 %).

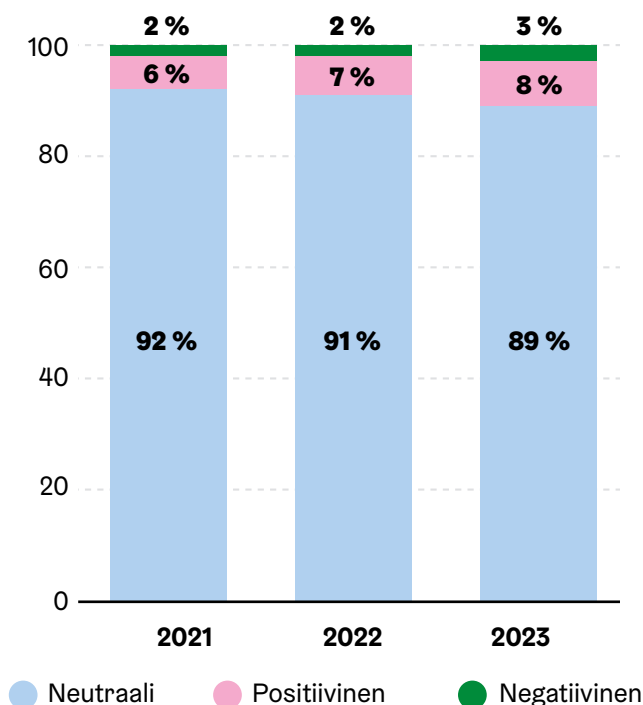
Julkisuuden määrä

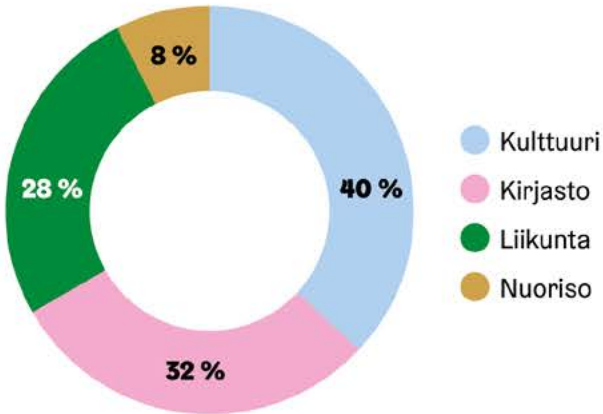
Julkaisu verkossa ja lehdissä

Julkisuuden sävy

Julkisuuden jakautuminen

Elokuussa Helsingin Uutisten välissä jaettiin esite, joka esitteli ikäystävällisiä kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita ja tavoitti

180 000 kotitaloutta.

Käyttämämme 126 sosiaalisen median kanavan yhteenlaskettu kattavuus kasvoi vuoden aikana

12,5 %

ja ulottui huimaan

72 miljoonaan.

Vuoden 2023 loppuun mennessä sosiaalisen median tileillä oli yhteensä

yli 430 000

seuraajaa.

Kuva: Jussi Hellsten

Hakasalmen huvilassa ollut Jörn Donnerin valokuvanäyttely sai paljon näkyvyyttä

Eniten näkyvyyttä tuottivat tiedotteet ”Helsingin uimarannoille haetaan kioskiyrittäjiä vuosille 2023–2025” (19 kpl), ”Jörn Donnerin ainutlaatuisista valokuvista näyttely Hakasalmen huvilaan” (14 kpl) ja ”Kalasatamaan tulee uusi kirjasto – syntyy yhdessä kaupunkilaisten kanssa” (7 kpl). Palveluittain julkisuus jakautui seuraavasti: kulttuuri 40 % (2022: 49 %), kirjasto 32 % (2022: 26 %), liikunta 28 % (2022: 30 %) ja nuorisio 8 % (2022: 7 %).

Sosiaalisen median merkitys uutiskanavana kasvoi

Toimialan sosiaalinen media saavutti merkittävää kasvua ja tehosti vaikuttavuuttaan huomattavasti. Käyttämämme 126 kanavan yhteenlaskettu kattavuus kasvoi

vuoden aikana 12,5 % ja ulottui huimaan 72 miljoonaan. Suurimmat sosiaalisen median tilimme sekä Facebookissa että Instagramissa ovat Keskustakirjasto Oodin ja Helsingin Kaupunginmuseon tilit.

Onnistuneen kanavastrategiamme ansiosta olemme kasvattaneet seuraajakuntamme merkittävästi, ja vuoden 2023 loppuun mennessä tileillä oli yhteensä yli 430 000 seuraajaa.

Vuoden aikana suljimme vaikuttavuudeltaan heikkoja tilejä. Tällaisia olivat muun muassa Helsinki Liikkuu ja Oodi X -tilit, sekä heikosti suorittavia tai jo loppuneiden hankkeiden Facebook-sivuja.

Ikäihmisiä kutsuttiin palvelujemme pariin näkyvällä kampanjalla

Koronapandemian jälkeen ikäihmiset eivät palanneet entiseen tapaan kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden pariin. Tämä ikäryhmä oli yksi toimintamme painopis-

teistä, ja laskeneen kävijämäärän vuoksi viestinnässä ja markkinoinnissa keskityttiin erityisesti sen tavoittamiseen. Syksyllä käynnistettiin asiaan liittyvä monikanavainen viestintä- ja markkinointikampanja, ja palvelujen viestinnässä ja markkinoinnissa hyödynnettiin monipuolisesti ikäihmisten suosimia viestintäkanavia.

Elokuussa Helsingin Uutisten välissä jaettiin esite, joka esitteli ikäystävällisiä kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita ja tavoitti 180 000 kotitaloutta. Lisäksi lähiöissä liikennöivissä linja-autoissa mainostettiin syksyn ikäystävällisiä palveluita, ja kaupungin omia ikäihmisten suosimia paikkoja ja palveluita käytettiin viestinvälittäjinä. Ikäihmisille kohdennettu viestintä ja markkinointi osoittautui tehokkaaksi, sillä palveluissamme käyneiden määrä kasvoi syksyn aikana. Ikääntyneet kaupunkilaiset huomioimme erityisesti myös hel.fi-verkkosivustouudistuksessa, ja nyt kohderyhmälle suunnattu palvelutarjonta löytyy omalta teemasivustoltaan.

Hallinto

Toimialan hallinnossa jatkettiin useita jo aiemmin käynnistyneitä muutoshankkeita ja oltiin joko mukana tai vetovastuussa toimialan suurissa muutoshankkeissa.

Kuva: Aki Rask

Hankinnat ja kilpailutukset

Teimme vuoden 2023 aikana 50 kynnysarvon ylittävää kilpailutusta, joista merkittävimmät hankkeet koskivat vesireittiliikenteen ja E-kirjaston hankintoja.

Hankintastrategiatyössä pääpainona oli työperäisen hyväksikäytön ehkäisemisen tavoitteet ja käytännöt.

Tietosuoja ja tietoturvan volyymitasot kasvussa

Tietotilinpäätös toteutettiin sekä toimiala- että kaupunkitasolla. Tietosuojan ja tietoturvan volyymitiedot olivat kasvussa toimialalla ja koko kaupungissa. Toimialan digitaalisten palvelujen laajan kehittämisen tunnistettiin edellyttävän myös tietosuojan osaamisresursseja, eikä toimialan omat resurssit riittäneet asian hoitamiseen. Tähän vajeeseen haimme ratkaisuja mm. ostopalvelulla. Sopivien ratkaisujen etsimisen työtä jatketaan vuonna 2024.

Riskienhallintaan ja turvallisuuteen panostettiin

Teimme turvallisuuteen ja valmiuteen liittyvää kehittämistyötä erilaisissa hankkeissa niin toimialan

sisällä kuin kaupunkiyhteisesti. Osallistuimme mm. marraskuussa Aluehallintoviraston johtamaan ”Uusimaa 23” -harjoitukseen. Jatkoimme toimialan valmiussuunnittelua sekä palvelukokonaisuuksien jatkuvuussuunnittelua.

Järjestimme kuusi palvelujen riskienarviointiin liittyvää työpajaa, osallistujia oli yhteensä yli 60.

Tunnistetut riskit ja niiden lisähallintakeinot hyväksyttiin palvelukokonaisuuksien johtoryhmissä.

Toimialan johtoryhmä esitti kaupunginkanslian seurantaan kolmea kaupunkitason merkittävää riskiä. Hiljaiseksi signaaliksi tunnistettiin mm. yhteiskunnallisesta polarisaatiosta lähtevä turvatillisuuden tunteen väheneminen ja häiriökäyttäytyminen toimialan tuottamissa palvelussa. Riskien hallintaa vahvistimme jatkamalla Granite-riskienhallintajärjestelmän käyttöönottoa palveluissa sekä sisäisen valvonnan toimenpiteiden seurannassa.

Tietopyyntöjen määrä kasvoi edelleen

Tietopyyntöprosessit olivat kaupunkitasoisen hallintoprosessien vakiointi -projektin kehittämis-kohteena, ja olimme aktiivisesti mukana kehittämässä kaupungille uusia yhtenäisiä toimintatapoja niihin. Tietopyyntöjen rekisteröinti laajennettiin myös GDPR-tietopyyntöihin. Laadimme alkuvuo-

desta tietopyyntöihin vastaamista koskevan ohjeen ja siihen tehtiin kaupunkiyhteisen projektin yhteydessä tarkennuksia.

Sekä julkisuuslain mukaisten että GDPR:n mukaisten tietopyyntöjen määrät jatkoivat kasvuaan vuonna 2023. Vuonna 2023 julkisuuslain mukaisia tietopyyntöjä oli 27 ja GDPR:n mukaisia 9, kun vuonna 2022 vastaavat luvut olivat 24 ja 4.

Edistimme tiedonhallintalain toimeenpanon prosesseja ja osallistuimme kaupunkitasoisen dokumentinhallinnan hankkeeseen, joka jatkuu edelleen vuonna 2024. Perustimme hallintoon tiedonhallintaryhmän ohjaamaan ja koordinoimaan tiedonhallinnan kokonaisuutta.

Vuonna 2017 lopetettujen virastojen arkistojen siirrot muun muassa kaupunginarkistoon ja Fredriksbergin arkistotiloihin jatkuivat. Tyhjensimme Runeberginkadulla sijainneen arkistotilan ja siitä luovuttiin. Entisen liikuntaviraston, kulttuuriasiainkeskuksen ja HAMin pitkäaikaisesti säilytettävät aineistot siirrettiin kaupunginarkistoon ja lyhyemmän aikaa säilytettävät aineistot arkistohotelliin.

Otimme käyttöön Sarastian sähköisen kokouspalkkiomodulin toimielinten kokousten palkkioiden maksamista varten.

Sopimukset tarkastelussa toimialatasolla

Painopisteenä vuodelle olivat sisäisen tarkastuksen huomiot, tilannekartoitus toimialatasoisesti sekä sopimushallinnan kuvauksen laatiminen.

Sisäisen tarkastuksen huomioista paneuduimme siivous- ja turvallisuussopimuksiin. Siivoussopimusten tilanne todettiin hyväksi ja turvallisuussopimuksille laadimme projektisuunnitelman vuosille 2023–2025. Käynnistimme syksyllä hallinnon turvallisuussopimukseen liittyvän projektin ja työ jatkuu keväällä 2025, jolloin keskitymme nuorisopalvelukokonaisuuden sopimuksiin.

Uusimme kulttuuripalvelukokonaisuuden näyttelysopimusten mallipohjan. Aloitimme kulttuuritalojen sopimusten kartoituksen, koska Elis-järjestelmä on poistumassa käytöstä lähivuosina ja jatkossa sopimukset viedään Clodia-sopimushallintajärjestelmään. Siirtymä päättyy vuoden 2025 loppuun mennessä.

Kävimme läpi liikuntapalvelukokonaisuuden yhteistyösopimukset ja päivitimme mallipohjat ja aloitimme palvelukokonaisuudelle suunnatut koulutukset sekä sopimushallinnasta että Clodia-sopimushallintajärjestelmän käytöstä.

Palvelukokonaisuuden tekemisiin maanvuokrasopimukseen tehtiin yksi satunnaistarkastus, jossa

käytiin läpi noin 50 sopimusta ja tarkastettiin niiden löytyminen Clodiasta, hinnat, sekä laskutus. Poikkeamat korjasimme tarkastushuomioiden pohjalta ja sovimme mallista, jossa sopimuksia tarkastetaan jatkossakin noin 50 kappaleen erissä 3–4 kertaa vuodessa.

Clodia sopimushallintajärjestelmän lähitukihenkilöverkosto kokoontui syksyllä ensimmäistä kertaa ja sopi toimintamalleista. Verkosto tukee palvelukokonaisuuksia sekä hallintoa sopimushallintajärjestelmän käytössä. Sopimushallinnan kuvauksen laatiminen siirtyi vuodelle 2024, koska kanslian ohjeet ja mallipohjat eivät valmistuneet tänä vuonna.

Palkanlaskennan tilanne saatiin vakautettua

Sarastia-palkkajärjestelmän epäkohdat ovat viime vuosina tuottaneet mielipahaa ja haittaa erityisesti niille henkilöille, joiden palkanlaskennassa on ollut häiriöitä. Teimme vuoden aikana kovasti töitä virheiden syiden löytämiseksi ja korjaamiseksi. Saimmekin laskettua virheiden määrän tammikuun 390 palkkavirheestä joulukuun 14 palkkavirheeseen.

Saimme ensi kertaa kertapalkitsemisen lisämäärärahan henkilöstön palkitsemiseen

Toimiala täytti ensimmäistä kertaa historiansa aikana kertapalkitsemisen lisämäärärahan hyödyntämiseen oikeuttavat kriteerit, joten nyt myös toteutui mahdollisuus käyttää 1,1 miljoonan euron lisämääräraha henkilöstön palkitsemiseen. Palkitseminen tapahtuu vuoden 2024 puolella.

Suuria muutoshankkeita edistettiin yhteistyössä eri tahojen kanssa

Palveluverkkosuunnittelu

Kehitimme yhdessä koko toimialan kanssa palveluverkkosuunnittelun tietopohjaa, laadimme palveluverkkosuunnittelun minimitietomallin ja toteutimme pilottivisualisointeja, jotka auttavat jatkossa suunnittelutyötä tekeviä palveluverkon alueellisten ja palvelukohtaisten kehittämistarpeiden tunnistamisessa.

Digimuutoshankkeet

Edistimme toimialan suuria digimuutoshankkeita suunnitelmien mukaisesti. Liikunnan tilavaraus, kulttuuripalvelun kurssi- ja tapahtumatuotannon toiminnan ohjauskokonaisuuden kehittäminen sekä kirjaston digitaalinen perusta saivat rinnalleen palveluverkkosuunnittelun kehittämisen (asiasta lisää edempänä). Selvitimme hankkeiden teknologisia ratkaisumahdollisuuksia markkinavuoropuhelulla ja pilotoimalla erilaisia alustoja.

Kaupunkiyhteisen tilavarauspalvelun kehittäminen jatkui. Uuden Varaamo -palvelun käyttöönottoa laajennettiin ja sujuvan tilavarauksen mahdollistamiseksi käynnistimme kulunhallinnan haasteisiin keskittyvän osahankkeen yhdessä kaupunkiympäristön ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen kanssa.

Käynnistimme yhtenäistä ja monikanavaista asiakaspalvelua koskevan selvitystyön. Sujuvan asiakaspalvelun takasivat kaupunkiyhteinen tilavarauspalvelu ja digitaalinen nuorten Kesäseteli. Uudenlaista asiakaspalvelua pilotoitiin liikunnan tilavarauksessa.

Kulttuurikeskusten visiotyö

Kulttuurikeskusten konseptin uudistaminen käynnistyi. Kulttuurikeskusten visiotyössä luomme

pohjaa niiden palveluiden, tilojen ja organisoitumisen kehittämiseksi. Tavoitteena ovat kulttuurikeskukset, jotka vahvistavat alueidensa viihtyisyyttä, vetovoimaa ja elinvoimaa sekä vähentävät eriytymiskäytöstä kaupunginosaidentiteettiä vahvistamalla. Vuonna 2023 käynnistettiin laaja asukkaita ja sidosryhmiä osallistava palvelumuotoilu uuden vision laatimiseksi ja asiakaskokemuksen parantamiseksi. Kulttuurikeskusten uusi visio valmistuu keväällä 2025.

Tietojohtamisen ohjelman valmistelu

Käynnistimme tietojohtamisen ohjelman valmistelun selvittämällä tietojohtamisen nykytilaa ja laatimalla suunnitelman ohjelmakaudeksi vuosille 2024–2026. Suunnitelmaa käsiteltiin eri foorumeissa ja tietojohtamisen osaamista vahvistettiin. Tietojohtamisen kärjiksi vahvistimme palveluverkkosuunnittelun ja toimialan tietojohtamisen mallin valmistelun.

Ulkoisten verkkosivustojen uudistaminen

Kaupungin verkkosivustojen kehittämistä jatkettiin sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla että kaupunkitasoisesti. Koko kaupungin hel.fi-pääkanavan uudistaminen saatiin valmiiksi kesäkuussa, ja ennen syksyä julkaisimme uuden kulttuurin ja vapaa-ajan harrastustarjontaa yhteen kokoavan harrastukset.hel.fi -sivuston sekä liikuntapalveluiden oman teemasivuston liikunta.hel.fi.

Uusi hel.fi-kokonaisuus tarjoaa yhteen koottuna uusia teemasivustoja, kuten kaikki kaupungin avustuksiin liittyvät sisällöt hakuohjeineen ja lomakkeineen osoitteessa avustukset.hel.fi sekä liikunta-, kulttuuri- ja nuorisokumppaneille suunnatut kulttuurin ja vapaa-ajan

toimialan alta löytyvät sivut. Lisäksi kehitimme uuden verkkosivuston kaupungin luontokohdeiden, puistojen ja ulkoilumahdollisuuksien kiinnostavimpien teemojen ympärille.

Uusien sivustojen myötä luovuimme monista elinkaarensa päässä olevista vanhoista sivustoista, kuten harrastushaku.fi ja vanhat hel.fi-sivut kokonaisuudessaan.

Esihenkilötyön kehittäminen

Vuonna 2022 alkaneen esihenkilötyön muutoshankkeen visiona on "ihmisen kokoinen ja houkutteleva esihenkilötehtävä, joka mahdollistaa arjen onnistumisen johtamisen ja esihenkilölle onnistumisen tunteita".

Esihenkilötyötä kehitimme muun muassa tekemällä rakenteellisia muutoksia esimerkiksi organisaatorakenteeseen sekä esihenkilö- tai tiiminvetäjien tehtäviä lisäämällä. Lisäksi palvelukokonaisuuksissa on lisätty esihenkilöiden valmennusta, otettu käyttöön arjen johtamista tukevia työkaluja ja tarkasteltu tehtävien ja vastuiden jakoa.

Syksyllä hankkeessa priorisoimme kolme kehittämistavoitetta:

- Uuden työntekijän prosessiin liittyvä parannus
- Sarastiaan käyttöön liittyvä tuki
- Esihenkilön roolin kirkastaminen.

Työ jatkuu vuoden 2024 aikana edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kehitimme talouden ja toiminnan vuosisuunnittelun prosesseja

Kehitimme talouden ja toiminnan vuosisuunnittelun prosesseja päivittämällä olemassa olevia prosessikuvauksia ja kytkeillä paremmin hallinnon eri palvelut mukaan vuosisuunnitteluun. Fyysisten käytikertojen tarkennettu määrittely saatiin valmiiksi. Kehitimme hallinnon palvelutiimien toimintaa johdon toiveiden mukaisesti.

Koostimme kaupunkistrategian puolivälisarvioinnin. Osallistuimme toimialan tiedolla johtamisen ohjelman valmisteluun ja toimialan datakvykykkyyksien kehittämiseen.

Laadimme arviointiraportin toimialalle myönnettyistä koronapalautusmäärärahojen vaikutuksista. Otimme käyttöön ulkoisen rahoituksen projektimallin ja järjestimme siihen liittyvät koulutukset. Teimme palvelukeskustiloihin ja -toimintaan liittyvä selvityksen.

Hinnastotyö jatkui - uusi hinnoittelujärjestelmä otettiin demokäyttöön

Teimme hinnoittelun kehittämishankkeessa markkinakatsauksen saatavilla olevista digitaalisista hinnoittelujärjestelmistä, otimme demokäyttöön pilottijärjestelmän ja laadimme tulevan järjestelmän tekniset vaatavuusmäärittelyt. Siivosimme nykyistä hinnastoa (työ jatkuu vuonna 2024), teimme alustavaa mallinnusta uudesta hinnoitteluun liittyvästä päätöksentekoprosessista sekä laadimme suunnitelman siitä, kuinka myynnin ja kustannusten raportointia tulee kehittää.

Kehitimme talouden SAP SAC -raportointia. Osallistuimme kaupunkitasoiseen SAP S4 HANA -käyttöönottoprojektiin, joka käynnistyi Kuvassa varsinaisesti vuonna 2023. Projektissa korvataan SAP:n nykyinen versio toisella, koska SAP:n ylläpito ja tuki päättyvät 2027. Käynnistimme muutostarpeiden selvityksen ja otimme huomioon esim. laskentatunnisteiden rakenteen, raportoinnin, maksuliikenteen ja muut ulkoisen laskennan tarpeet.

Osallistuimme vuonna 2023 käynnistyneeseen kaupunkitasoiseen Tilauksesta maksuun -projektiin, jossa tavoitteena on prosessin kehittäminen, siten että laskujen selvittelytyö (tarkastaminen) voidaan suurimmaksi osaksi eliminoida oikealla resursoinnilla, oston käsikirjan ohjeilla, sähköisillä välineillä ja automaatiolla. Projekti jatkuu vuonna 2024.

Irtaimistohallinnan kehittämisen projektissa rekisteröimme nuoris- ja kirjastopalvelukokonaisuuksien irtaimistoa. Kuvasimme käyttöomaisuuden prosessia ja järjestimme käyttöomaisuuteen liittyvää koulutusta yhteistyössä Talpan kanssa.

Monia perusparannus- ja rakennushankkeita suunniteltiin ja valmisteltiin

Valmistelimme useita perusparannus- ja rakennushankkeita ja tuimme palvelukokonaisuuksia niiden hankkeissa:

- Valmistelimme yhteistyössä Kuvan liikuntapalveluiden, kaupunkiympäristön toimialan ja toimialan johdon kanssa Jätkäsaaren uima- ja liikuntahallin tarveselvityksen Kuvan lautakuntaan päätettäväksi.
- Laadimme ja käynnistimme kyselyn pienten tilahankkeiden asiakastytyväisyydestä, jonka avulla saadaan paremmin hyödynnettävää tietoa toimialan ydinpalveluiden asiakastytyväisyydestä tila-asioissa.
- Tuimme kirjastopalvelukokonaisuutta Kalasataman kirjaston avaamisessa ja liikuntapalvelukokonaisuutta Yrjönkadun uimahallin perusparannuksessa hankesuunnitelmasta kohti rakentamista.
- Varmistimme uuden Suutarilan monitoimitalon elinkaarihankkeen suunnitelmallisen etene- misen kohti rakentamista.

Toimialan edustajat mukana arkkitehtiopiskelijoille suunnatun kilpailun tuomaristossa

Osallistuimme Closing Loops -opiskelijakilpailun tuomarointiin. Kilpailussa oli tavoitteena löytää konsepti arkkitehtonisesti korkealaatuiselle kylmälle, kevyelle varastorakennukselle, joka rakennetaan uudelleenkäytettävistä rakennusosista ja sopii erilaisiin sijainteihin. Yhdessä Kuvan liikuntapalveluiden ja kaupunkiympäristön toimialan kanssa edistettiin ensimmäistä tähän liittyvää toteutushanketta, joka toteutuessaan olisi merkittävä avaus rakentamisen kiertoalouteen.

Keskitetty hyvinvoinnin edistämisen palvelut -yksikön toiminta jatkui uuden päällikön luotsauksessa

Vuoden 2022 alussa perustettu Keskitetty hyvinvoinnin edistämisen palvelut -yksikkö jatkoi toimintaansa osana hallintoa. Yksikkö sai uuden päällikön ja työntekijöiden uudet vakanssit tulivat voimaan.

Kaupunkitasoisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvän työn kartoittaminen ja kehittäminen jatkui.

- **Vahvistimme yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa**
Teimme Kannelmäen alueella Sitratorin ympäristöön keskitettyä yhteistyötä kauppojen ja ravintoloiden kanssa. Tavoitteena oli vastata lasten ja nuorten turvallisuuden tunteeseen ja lisätä turvallisuutta alueella.

Tämän lisäksi kiersimme terassi-Pakka -toiminnassa kesällä ravintoloiden terasseja ja keskustelimme ravintolalahenkunnan kanssa vastuullisesta anniskelusta ja alkoholittomien tuotteiden tarjonnasta.

- **Koulutimme kaupungin työntekijöille puheeksi oton mallia**
Hyvinvointia yhdessä (HYVÄ) -mallin) koulutuksia jatkettiin. Lähikoulutimme 319, verkko-koulutimme 638 ja hybridikoulutimme (verkko- + lähikoulutus) 174 henkilöä sen käyttöön. Tiedotimme myös HYVÄ-mallista ammattilaisille ja kuntalaisille ja tuimme kaupungin palveluita ja koulutettuja mallin käyttöönotossa.
- **Jalkautuva työ jatkui keskeisellä alueella**
Jalkautuvaa työtä Kurvin alueella tekevän OmaStadi-hanketyöntekijän työn tarkoituksena on vähentää päihteiden käytöstä aiheutuvia

haittoja keskeisellä alueella. Hanke jatkuu marraskuun 2024 loppuun.

- **Ehkäisevää päihdetyötä tehtiin yhdessä kulttuurialan toimijoiden kanssa**
Q-teatterin kanssa toteutimme työpajoja ja koulutuksia Stadin ammatti- ja aikuisopiston Vilpulatien oppilaitoksen opiskelijoille. Työpajoissa valmennettiin opiskelijoita työharjoittelu-jaksoille ja niissä harjoiteltiin erilaisia asiakastyöhön liittyviä tilanteita, työmenetelmien käyttöä ja puheeksi ottoa.
- **Sähkötupakan haitoista tehtiin tietoisuutta**
Nuorten lisääntynyt sähkötupakan käyttö eli vapettaminen herätti huolta. Teimme kouluihin ja vanhemmille tietoisuutta sähkötupakan ja sen aiheuttamista haitoista.

Toölonlahti talvella.
Kuva: Maarit Hohteri

Talouskatsaus

Talousarviokohdan toimintakatteen toteuma oli -223,2 miljoonaa euroa, eli 3,4 miljoonaa euroa lopullista talousarviota parempi.

Kaupunginvaltuuston 23.11.2022 hyväksymässä vuoden 2023 talousarviossa kulttuuri ja vapaa-aika-talousarviokohdan toimintakate oli -222,2 miljoonaa euroa. Kaupunginvaltuuston päätöksellä talousarviokohdalle siirrettiin kaupunginhallituksen käyttövaroista palkkakehitysohjelman toteuttamiseksi 0,2 miljoonaa euroa (14.6.2023) ja myöhemmin (13.12.2023) vielä 4,1 miljoonaa euroa sähkön ja lämmityksen hinnan noususta johtuvien energiakulujen kattamiseen. Talousarviomuutosten jälkeen talousarviokohdan lopullinen toimintakate oli -226,6 miljoonaa euroa.

Toimialalle kertyi tuloja 37,1 miljoonaa euroa, eli 1,5 miljoonaa euroa oletettua enemmän. Myyntitulot jäivät talousarviotavoitetta alhaisemmiksi liikunta- ja kulttuuripalvelukokonaisuuksissa.

Toimialan toteutuneet menot olivat 260,3 miljoonaa euroa, joka on 1,9 miljoonaa euroa talousarvioon kirjattua vähemmän. Menosäästöjä syntyi palveluiden ostoissa ja vuokratuloissa. Energiakulut ovat kohonneet hintojen nousun vuoksi,

mutta toimiala on toimenpiteillään onnistunut vähentämään energiankulutusta: sähkökulutus oli 2 prosenttia ja kaukolämmön 0,3 prosenttia matalampi kuin vuonna 2022.

Talousarviokohdan toimintakateen toteuma oli -223,2 miljoonaa euroa, joka on 3,4 miljoonaa euroa lopullista talousarviota parempi.

Laitosavustuksilla tuettiin sekä kulttuurin että liikunnan toimijoita

Kulttuurin laitosavustukset: Kulttuurin laitosavustuksilla tuetaan kulttuuria edistäviä toimijoita Helsingissä. Tukimuotoina ovat laina-, toiminta- ja vuokra-avustus. Vuonna 2023 avustuksia myönnettiin yhteensä 29,2 miljoonaa euroa, ja ne jakautuivat seuraavalla tavalla: Helsingin teatterisäätiö sr 13,4 miljoonaa euroa, HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr 6,4 miljoonaa euroa, Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr 4,7 miljoonaa euroa, Suomen Kansallisooppera- ja ballettisäätiö sr 3,7 miljoonaa euroa,

Uuden musiikin orkesterin säätiö 0,9 miljoonaa euroa ja Suomen urheilumuseosäätiö 0,1 miljoonaa euroa. HAM säätiölle annettu avustus toteutui 0,4 miljoonaa euroa talousarviota pienempänä, kun säätiölle siirtyneeseen omaisuuteen liittynyt ns. kompensatioavustus oli arvioitua pienempi.

Liikunnan laitosavustukset:

Liikunnan laitosavustuksilla tuetaan liikuntaa edistäviä toimijoita Helsingissä. Tukimuotoina ovat laina-, toiminta- ja vuokra-avustus. Vuonna 2023 avustuksia myönnettiin yhteensä 15,9 miljoonaa euroa, ja ne jakautuivat seuraavalla tavalla: Stadion-säätiö 7,0 miljoonaa euroa, Urheiluhallit Oy 4,0 miljoonaa euroa, Vuosaaren urheilutalo 2,1 miljoonaa euroa, Jääkenttäsäätiö 1,3 miljoonaa euroa, Mäkelänrinteen uintikeskus 0,7 miljoonaa euroa, Urhea-säätiö 0,3 miljoonaa euroa, Helsinki Stadion Oy 0,2 miljoonaa euroa ja muut toimijat 0,2 miljoonaa euroa. Vuosaaren Urheilutalo Oy:lle annettu avustus toteutui 0,2 miljoonaa euroa talousarviota pienempänä laina-avustuksen pienennyttyä lainan lyhennyserämuutoksien vuoksi.

Investoinnit

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan irtaimen omaisuuden perushankintaan oli käytettävissä yhteensä 10,1 miljoonaa euroa, joka koostui talousarvioon varatusta 6,9 miljoonasta eurosta ja aikaisemmin käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyistä 3,2 miljoonan euron ylitysoikeuksista. Määrärahaa käytettiin vuoden aikana 7,1 miljoonaa euroa, josta ICT-investointeihin 2,4 miljoonaa

euroa ja muihin irtaimen omaisuuden hankintoihin 4,7 miljoonaa euroa.

Suurimmat ICT-investoinnit kohdistuivat toimialan toiminnanmuutokseen liittyviin isoihin muutoshankkeisiin. Muista investoinneista merkittävimpiä olivat liikuntapalvelujen kalusto- ja konehankinnat, Kalasataman ja Malminkartanon kirjastojen varustaminen, nuorisotalojen hankinnat, kaupunginmuseon, orkesterin ja

kulttuurikeskusten hankinnat sekä taidehankinnat kaupungin omistamaan taidekokoelmaan (jota HAM taidemuseosäätiö hallinnoi).

Vuodelle 2023 varatuista investointimäärärahoista 2,2 miljoonaa euroa siirrettiin vuoden 2024 investointiohjelmaan kyseisen vuoden talousarvion päälle, koska arvioitiin, ettei näitä hankkeita päästä toteuttamaan vuonna 2023.

Suorite- ja taloustavoitteet ja niiden toteutuminen 2023

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama	Toteutunut
		2023		2022
Suoritteet				
Suoritetaivoitteet				
Käyntikerrat yhteensä	23 000 000	25 525 441	2 525 441	21,8 milj.
Fyysiset käyntikerrat	19 027 000	21 017 083	1 990 083	17,9 milj.
Kirjasto	7 700 000	8 149 764	449 764	6,3 milj.
Kulttuuri	1 200 000	1 223 137	23 137	1,0 milj.
Liikunta	9 000 000	10 372 014	1 372 014	9,7 milj.
Nuoriso	1 127 000	1 272 168	145 168	945 000
Digitaaliset käyntikerrat *)	3 973 000	4 508 358	535 358	3,9 milj.
Kirjasto	3 300 000	3 555 380	255 380	3,1 milj.
Kulttuuri	450 000	738 133	288 133	747 000
Liikunta	90 000	87 610	-2 390	0
Nuoriso	133 000	127 235	-5 765	140 000

*) Vuonna 2022 otettiin käyttöön uudistettu määritelmä digitaaliselle käyntikerralle

Yksikkökustannukset 2023

Järjestöavustukset e/asukas (nuoriso 7–28 -vuotiaat nuoret)	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Palvelukokonaisuus			
Kulttuuri	25,60	25,74	0,14
Liikunta	12,60	12,42	-0,18
Nuoriso	15,20	14,82	-0,38

Meri-Rastila.
Kuva: Sami Perttilä

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja sen jaostojen toiminta

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki:

“Teemme yhdessä työtä, jolla on suuri merkitys ja johon kaupunkilaiset ovat varsin tyytyväisiä”

Paavo Arhinmäki

Kulttuurin ja vapaa-ajan palvelut ovat ne, joista tulee eniten palautetta kaupungille. Ja suomalais-kansalliseen tapaan se on lähinnä negatiivista. Mutta paljon ikävämpää olisi, jos palautetta ei tulisi. Suuri palautteen määrä kertoo siitä, että meidän toimialamme tuottamalla palveluilla on ihmisille merkitystä. Ne ovat tärkeitä.

Toisaalta jos katsoo yksittäisten palautteiden yli yleiseen tyytyväisyyteen Helsingin kaupungissa, on juuri meidän toimialamme palvelut niitä, joihin kaupunkilaiset ovat kaikkein tyytyväisimpiä.

Kun kävelen ulkoilureiteillä, pysäyttävät ihmiset kiittämään liikuntapalveluista. Kun vierailen kirjastoissamme, ihmiset tulevat kertomaan miten paljon he rakastavat Helsingin kirjastoja. Monet nuoret puhuvat innosta, kun pääsevät harrastamaan nuorisotaloillamme. Kulttuuripalvelumme tavoittavat valtavasti ihmisiä, myös ja erityisesti lähiöissä.

Tämä kaikki on ennen muuta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan työntekijöiden ansiota. Kun kierrän meidän toimipisteissämme, en voi kuin ihailla sitä motivaatiota ja ylpeyttä, jolla nuorten kanssa toimitaan, kenttiä aurataan, kulttuuri-tapahtumia suunnitellaan ja kirjoja suositellaan.

Myös lautakunnassa olemme yli puoluerajojen löytäneet hyvän yhteisen hengen, jolla olemme olleet mahdollistamassa uusia asioita ja parantamassa palveluja. Toimialan henkilökunnan sitoutumisella ja lautakunnan tuella pääsimme yli vaikeista pandemiavuosista. Pandemiasta palautumisen määrärahoilla pääsimme myös kokeilemaan erilaisia uusia toimintamalleja.

Suomi on hankkeiden luvattu maa. Vaikka uudet toimintamallit saavat kuinka paljon hyvää aikaa, usein ne eivät saa jatkoa hankerahoituksen loppuessa. Pandemian aikana kokeiluille uusille toimiviksi

huomatuille toimintamalleille ei kuitenkaan näin käynyt.

Lautakunnan ja toimialan yhteistyöllä pystyimme osoittamaan, että esimerkiksi koulunuorisotyö, taiteen perusopetuksen laajentaminen, kirjastojen viihtyisyyden lisääminen tai liikuntapaikkojen ylläpidon parantaminen ovat sellaisia panostuksia kaupunkiin ja kaupunkilaisiin, että ne kannattaa tehdä. Siksi niihin lisättiin pysyvät lisämäärärahat toimialan budjettiin.

Helsinkiä ei olisi ilman kulttuuria ja liikuntaa, helsinkiläiset eivät viihtyisi ilman lähikirjastoja ja nuorisotaloja. Me teemme yhdessä työtä, jolla on suuri merkitys kaupunkilaisille ja johon helsinkiläiset ovat varsin tyytyväisiä.

Tätä työtä on ollut mukava tehdä kaikkien toimialan lähes 2 000 työntekijän kanssa vuonna 2023.

Paavo Arhinmäki, apulaispormestari

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan vuosi 2023 oli kuluvan valtuustokauden toinen kokonainen vuosi. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kokoontui 19 kertaa ja teki 188 päätöstä.

Jäsen	Varajäsen
Paavo Arhinmäki (Vas.) pj.	Ajak Majok
Nina Suomalainen (Kok.) vpj.	Juha-Pekka Partanen
Dani Niskanen (Kok.)	Sirpa Asko-Seljavaara
Heimo Laaksonen (Kok.)	Arja Karhuvaara
Outi Alanko-Kahiluoto (Vihr.)	Lukas Korpelainen
Nina Miettinen (Vihr.) Shawn Huff (16.8.2023 asti)	Johanna Sydänmaa Nina Miettinen (16.8.2023 asti)
Tuomas Tuomi-Nikula (Vihr.)	Tuula Yrjö-Koskinen
Hilkka Ahde (SDP)	Jonne Kivinen
Mahad Ahmed (SDP)	Hanna Kivimäki
Titta Hiltunen (Vas.) Veronika Honkasalo (30.8.2023 asti)	Vesa Korkkula Sami Muttilainen (15.11.2023 asti)
Teija Makkonen (PS)	Esa Korkia-aho
Eeva Kärkkäinen (Kesk.)	Anna Karhumaa
Kimmo Niemelä (Liik.) Joel Harkimo (27.9.2023 asti)	Oona Hagman (RPK)

13-jäsenisen lautakunnan puheenjohtajana on kulttuurin ja vapaa-ajan apulaispormestari Paavo Arhinmäki.

Lautakunnan esittelijöinä toimivat vuonna 2023 asiasisällön mukaan toimialajohtaja vs. toimialajohtaja Laura Aalto, ja alkaen 1.8.2023 vs. toimialajohtaja Kirsti Laine-Hendolin, vs. hallintojohtaja Petteri Huurre, vs. kulttuurijohtaja Reetta Heiskanen, ja alkaen 1.4.2023 kulttuurijohtaja Mari Männistö, kirjastopalvelujen johtaja Katri Vääntinen ja alkaen 4.12.2023 vs. kirjastopalvelujen johtaja Saara Ihamäki, liikuntajohtaja Tarja Loikkanen sekä nuorisosiainjohtaja Mikko Vatka. Lautakunnan ja sen alaisten kulttuuri- ja kirjastojaoston, liikuntajaoston ja nuorisajaoston sihteerinä toimii hallintoasiantuntija Miska Nera.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa nuorisoneuvoston läsnäolo- ja puheoikeutettuina edustajina olivat Fiona Lilleberg, Janne Oinonen ja Rasmus Suonio. Edustajat osallistuvat kokouksiin yksi kerrallaan mahdollisimman tasapuolisesti vuorotellen.

Lautakunnan sekä sen alaisten jaostojen kokoukset järjestettiin kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti koko vuoden hybridimallilla, jolloin jäsenillä oli mahdollisuus osallistua kokouksiin myös etänä, eli sähköisessä kokouksympäristössä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kokoontui 19 kertaa ja teki 188 päätöstä. Näihin sisältyi 34 lausuntoa tai vastausta liittyen pääosin valtuustoaloitteisiin, toivomusponssiin ja talousarvioaloitteisiin. Lausuntojen aiheina olivat mm. nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien eskaloitumisen ennaltaehkäiseminen, nuorisotilojen rakennushankkeiden kiirehtiminen, nuorten aloitemahdollisuudet ja hyvinvointipalvelut, kaupungin uintipaikat, ratsastusmahdollisuudet ja veneilyn tarpeet sekä eri liikuntatoimijoiden lainahakemukset.

Tammikuussa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Helsingin frisbeegolflinjauksen ja -ohjelman sekä skeittipaikkalinjauksen ja -ohjelman 2022–2032. Keväällä lautakunnan esityksestä kaupunginhallitus hyväksyi Helsingin kulttuuriympäristöohjelman. Uusista liikuntapalvelukokonai-

suuden hallinnoimien alueiden vuokrausehdoista ja -periaatteista päätettiin kesäkuussa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti syyskuussa Kuvan uudeksi toimialajohtajaksi Juha Ahosta. Kaupunginvaltuusto valitsi hänet virkaan lokakuussa ja hänen virkakautensa alkoi vuoden 2024 alusta.

Joulukuussa lautakunta hyväksyi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan eettisillä periaatteilla täydennetyt yhteiset avustusperiaatteet. Lautakunta edisti liikuntamahdollisuuksia vuokraamalla maa-alueita eri toimijoille, sekä osallistui hankintoihin toimialan tarpeisiin aina jäänhoitokoneista ja ulkokuntosaililaitteista e-kirjaston sisältöihin. Lautakunta käsitteli tarveselvityksiä ja hankesuunnitelmia, koskien muun muassa Yrjönkadun uimahallin perusparannusta, Kalastaman uutta kirjastoa, Jätkäsaaren uima- ja liikuntahallia, ja Puistolan liikuntahallin sekä Suutarilan kirjaston ja nuorisotilan korvaavia uudishankkeita.

Kulttuuri- ja kirjastojaosto

Kulttuuri- ja kirjastojaosto kokoontui kahdeksan kertaa ja teki 39 päätöstä. Yhdeksänjäsenisen kulttuuri- ja kirjastojaoston puheenjohtaja on Sirpa Asko-Seljavaara.

Jäsen	Varajäsen
Sirpa Asko-Seljavaara (Kok.), pj.	Balan Pillai
Johanna Sydänmaa (Vihr.) vpj. Tuula Yrjö-Koskinen (30.8.2023 asti)	Ville Sinnemäki
Lotta Backlund (Kok.)	Jari Nissinen
Pertti Sivonen (Kok.)	Sanna Kantola
Mikko Leisti (Vihr.)	Kirsikka Ruohonen
Fardoos Helal (SDP)	David Caceres Del Castillo
Jemi Heinilä (SDP)	Mirka Virolainen
Otto Kylmä (Vas.) Antti Kauppinen (1.11.2023 asti)	Laura Lintula
Henrika Zilliacus-Tikkanen (RKP)	Kasper Kannosto

Jaosto huolehtii taide- ja kulttuuri-toimintaan sekä kulttuuripolitiikan toteuttamiseen tarkoitettujen avustusten jakamiseen liittyvistä tehtävistä sekä taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmien hyväksymisestä. Se antaa lausunnon toimialalautakunnalle tulosbudjetista ja toimintasuunnitelmasta.

Kulttuuri- ja kirjastojaosto myönsi läpi vuoden taide- ja kulttuuriavustuksia aina isoista taidelaitosten toiminta-avustuksista pienempimuotoisiin projektiavustuksiin sekä erillisiin kehittämisavustuksiin. Jaosto myönsi taiteen perusopetuksen kehittämisavustuksia ja käsitteli opetuslupia, sekä jakoi avustusta iäkkäiden ihmisten kulttuuritoiminnan edistämiseksi.

Helsinki-päivänä 12.6.2023 myönnettiin kulttuuripalkinto laulaja-lauluntekijä Maija Vilkkumalle ja samalla myönnettiin kolme vuoden taiteilija -palkintoa Anna Brotkinille, Ima Iduozeelle ja Sonja Salomäelle. Vuoden 2023 Helsingin kulttuuriteko -palkinnon sai Pienten Helsinki -verkkosivusto.

Oodi.
Kuva: Tuomas Uusiheimo

Liikuntajaosto

Liikuntajaosto kokoontui kuusi kertaa ja teki 33 päätöstä. Yhdeksänjäsenisen liikuntajaoston puheenjohtajana oli Sami Muttilainen ja 15.11.2023 alkaen Vesa Korkkula.

Jäsen	Varajäsen
Vesa Korkkula (Vas.) pj, Sami Muttilainen (15.11.2023 asti)	Elina Vainikainen
Arja Karhuvaara (Kok.), vpj	Ilmari Heikkinen
Maria Miala (Kok.)	Jaakko Haataja
Pekka Löfman (Kok.)	Ella Pauna
Maria Nyqvist (Vih.)	Mikael Ojala
Risto Kolanen (SDP)	Kirsi Sutton
Hanna Mithiku (Vas.)	Ahmad Hosseini
Teijo Aalto (PS)	Marika Sorja
Kimmo Veijalainen (PS)	Marleena Isomaa

Jaosto huolehtii liikuntatoimintaan ja liikuntapolitiikan toteuttamiseen tarkoitettujen avustusten jakamiseen liittyvistä tehtävistä. Se antaa lausunnon toimialalautakunnalle tulosbudjetista ja toimintasuunnitelmasta.

Liikuntajaosto myönsi keväällä toiminta-avustuksia, tilankäyttöavustuksia ja muiden liikuntaa edistävien yhdistysten avustuksia sekä jakoi avustusta iäkkäiden ihmisten liikkumisen edistämiseksi. Helsinki-päivänä 12.6.2023 palkittiin helsinkiläisurheilijoita liikuntajaos-

ton päätöksen mukaisesti. Vuoden 2023 helsinkiläisurheilijaksi valittiin aitajuoksija Viivi Lehikoinen, vuoden helsinkiläinen urheiluseura on Golden Spirit ry ja vuoden nuori helsinkiläinen urheilija on painija Tino Ojala.

Paloheinä.
Kuva: Jussi Hellsten

Nuorisojaosto

Nuorisojaosto kokoontui viisi kertaa ja teki 32 päätöstä. Yhdeksänjäsenisen nuorisojaoston puheenjohtajana oli Nina Miettinen ja 30.8.2023 alkaen Yuri Birjulin.

Jäsen	Varajäsen
Yuri Birjulin (Vihr.) pj., Nina Miettinen (30.8.2023 asti)	Konsta Lindi
Hanna Kivimäki (SDP) vpj.	Riku Vainio
Veera Hellman (Kok.)	Hari Parviainen
Joona Haavisto (Kok.)	Ella Pauna
Ida Tuina (Vihr.), Yuri Birjulin (30.8.2023 asti)	Helmi Lipiäinen
Amin Hassan (Vihr.)	Laura Serkosalo
Tomi Raitio (SDP), Kamal Jafi (10.5.2023 asti)	Sara Salonen
Vili Saarnio (Vas.)	Anni Pihlaja
Emmi Piippo (RKP)	Nicolas Sjöberg

Jaosto huolehtii nuorisotyöhön ja nuorisopolitiikan toteuttamiseen tarkoitettujen avustusten jakamiseen liittyvistä tehtävistä sekä seuraa nuorten vaikuttamisjärjestelmän ja nuorten aloiteoikeuden toteutumista kaupungissa. Se

antaa lausunnon toimialalautakunnalle tulosbudjetista ja toimintasuunnitelmasta.

Nuorisojaosto myönsi toiminta- ja palkkausavustuksia sekä erillisiä projekti-, leiri- ja starttiavustuksia.

Keväällä nuorisojaosto merkitsi tiedoksi tilannekatsauksen lasten ja nuorten osallisuussuunnitelmasta kaudelle 2021–2025 sekä seurasi nuorten aloiteoikeuden toteutumista Helsingin kaupungissa.

